

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W ŁODZI**

**Nr ewidencyjny 210/98/P98164/LLO
LLO-410-28/98**

INFORMACJA

O WYNIKACH KONTROLI

**FINANSOWANIA PRZEZ PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH LIKWIDACJI BARIER
ARCHITEKTONICZNYCH W LATACH 1995-1998 (I PÓŁROCZE)**

Ł ó d ź

l i s t o p a d

1 9 9 8 r.

Spis treści.	Strona.
I. Część ogólna	3
<i>1. Charakterystyka kontroli.</i>	<i>3</i>
<i>2 Synteza ustaleń kontroli i ocena kontrolowanej działalności.</i>	<i>6</i>
<i>3. Wnioski.</i>	<i>12</i>
II. Część szczegółowa	14
<i>1. Charakterystyka stanu prawnego.</i>	<i>14</i>
<i>2. Charakterystyka uwarunkowań ekonomiczno-organizacyjnych.</i>	<i>20</i>
<i>3. Ustalenia szczegółowe kontroli</i>	<i>22</i>
<i>3.1. Ustalenia w Zarządzie PFRON</i>	<i>22</i>
<i>3.2. Ustalenia u Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych MPiPS</i>	<i>26</i>
<i>3.3. Ustalenia w WUP-WOZiRON</i>	<i>27</i>
<i>3.4. Ustalenia w Oddziałach PFRON</i>	<i>31</i>
<i>3.5. Ustalenia w jednostkach korzystających z środków Funduszu</i>	<i>32</i>
III Przebieg postępowania kontrolnego	
i działań podjętych po zakończeniu kontroli.	39
Załączniki :	
<i>1. Wykaz jednostek objętych kontrolą.</i>	
<i>2. Potrzeby w zakresie likwidacji barier architektonicznych zgłoszone do planu przez poszczególne Wojewódzkie Ośrodki Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, plan i wykonanie w latach 1995 – 1997.</i>	
<i>3. Wykaz jednostek, które korzystały z pomocy PFRON z pominięciem WUP-WOZiRON.</i>	
<i>4. Wykaz aktów prawnych.</i>	

Część ogólna

1. Charakterystyka kontroli

Temat: Finansowanie przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych likwidacji barier architektonicznych w latach 1995-1998 (I półrocze).

Numer: P/98/164

Rodzaj: Kontrola planowa.

Inicjator: Inicjatywa własna NIK.

Jednostka

koordynująca: Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi

Cel: Dokonanie oceny finansowania przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej „PFRON” lub „Funduszem”) likwidacji barier architektonicznych, prawidłowości przyznawania, wydatkowania i rozliczania środków na realizację tych zadań pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

W jednostkach kontrolowanych na podstawie art. 2 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (zwanej dalej „ustawą o NIK”)¹ dokonanie oceny - w zakresie określonym w art. 203 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej² - przestrzegania przy wyborze wykonawcy realizującego zadania z zakresu likwidacji barier procedur określonych w ustawie z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych³, „Zasad likwidacji barier architektonicznych”⁴, postanowień umów o dofinansowanie i ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (zwanej dalej „prawem budowlanym”)⁵.

¹ Dz.U. z 1995 r., Nr 13, poz. 59 ze zm.

² Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483.

³ Dz.U. Nr 76, poz. 344 ze zm.

⁴ „Zasady likwidacji barier architektonicznych” opracowane w styczniu 1996 r. przez Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych, zwane dalej „Zasadami...” z 1996 r.

⁵ Dz. U. Nr 89, poz. 414 ze zm.

Tematyka: Dla dokonania oceny finansowania likwidacji barier architektonicznych przedmiotem badania i analizy było przyznawanie i wydatkowanie środków PFRON, prawidłowość postępowania przy przygotowywaniu i wykonywaniu prac, gospodarność podmiotów korzystających z pomocy finansowej, poprawność rozliczeń z Wojewódzkimi Urzędami Pracy - Wojewódzkimi Ośrodkami Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanymi dalej „WUP-WOZiRON” lub „WUP”).

Zbadano m.in.:

- w *Zarządzie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie*: stopień wykorzystywania środków na likwidację barier architektonicznych w poszczególnych latach, efekty uczestnictwa przedstawicieli PFRON w kontrolach WUP-WOZiRON, przejęcie zadań w zakresie likwidacji barier od WUP-WOZiRON przez oddziały PFRON⁶,
- w *Biurze Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej*: wywiązywanie się Pełnomocnika z zadań określonych w porozumieniu z grudnia 1995⁷ oraz działania w celu opracowania zasad udzielania dofinansowania,
- w *wojewódzkich urzędach pracy*: sposób opracowywania wojewódzkich planów likwidacji barier przez WOZiRON, planowanie i wykorzystanie środków, współpracę z innymi podmiotami mającą na celu określenie potrzeb, sposób rejestracji wniosków, przestrzeganie przy wydatkowaniu środków zasad z 1996 r.,
- w *oddziałach terenowych PFRON*: opiniowanie wniosków w sprawie finansowania likwidacji barier w 1998 r. oraz zawieranie umów z wnioskodawcami w 1998 r.,
- w *jednostkach korzystających z dofinansowania Funduszu*: realizację zawartych umów, w tym wydatkowanie środków i przestrzeganie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych i prawa budowlanego.

Badany okres: 1995 - 1998 (I półrocze)

⁶ Porozumienie dotyczące przejęcia przez struktury Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań z zakresu likwidacji barier architektonicznych realizowanych przez struktury Krajowego Urzędu Pracy zawarte w dniu 16 grudnia 1997 r.

⁷ Porozumienie dotyczące współdziałania Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Urzędu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawarte w dniu 15 grudnia 1995 r.

**Czas przeprowa-
dzenia kontroli:**

czerwiec - wrzesień 1998 r.

**Jednostki przepro-
wadzające kontrolę:**

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie,.

Jednostki

kontrolowane:

Kontrolę przeprowadzono w **149** jednostkach, w tym: w Zarządzie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, w Biurze Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej, w **20** Wojewódzkich Urzędach Pracy, **13** Oddziałach PFRON i **114** jednostkach, które uzyskały środki z Funduszu na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych (w tym m.in.: w **23** ZOZ i szpitalach, **5** urzędach wojewódzkich, **18** urzędach miejskich i gminnych, **15** domach pomocy społecznej, **3** ośrodkach pomocy społecznej, **4** ośrodkach sportu i rekreacji).

Wykaz skontrolowanych jednostek stanowi załącznik **Nr 1** do Informacji.

Zastrzeżenia do materiałów

pokontrolnych:

W czterech przypadkach do ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniach zgłoszono zastrzeżenia (dot. 2 Oddziałów PFRON, Urzędu Rejonowego i WUP). W dwóch przypadkach (Urząd Rejonowy i Oddział PFRON) komisja odwoławcza oddaliła zastrzeżenia w całości, w jednym częściowo uwzględniła, a w jednym nie rozpatrzono zastrzeżeń do końca listopada 1998 r.

Kontrole NIK o zbliżonej tematyce:

P/98/126 Wykonanie planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Synteza ustaleń kontroli i ocena kontrolowanej działalności

W wyniku kontroli stwierdzono istotne nieprawidłowości, które polegały m.in. na:

- niskim wykorzystaniu środków w poszczególnych latach,
- naruszaniu zasad legalności postępowania przy realizacji zadań,
- braku skutecznego nadzoru i egzekwowania od wnioskodawców wykonywania postanowień zawartych umów.

1. W 1995 r. wydatki Funduszu ogółem wyniosły 593.223 tys. zł, z tego na likwidację barier architektonicznych 27.626 tys. zł (4,65 % udziału w wydatkach ogółem).

W 1996 r. wydatki PFRON wyniosły 1.105.352 tys. zł, z tego na likwidację barier 56.197 tys. zł (5,1%).

W 1997 r. wydatki wyniosły ogółem 1.310.032 tys. zł - z tego 33.348 tys. zł na likwidację barier, tj. 2,5%.

W 1998 r. zaplanowano wydatki na likwidację barier na kwotę 27.000 tys. zł; plan wydatków ogółem określono na 1.341.000 tys. zł, a więc udział wydatków na likwidację barier w wydatkach wynosił 2,01% (str.22).

NIK krytycznie ocenia zmniejszenie kwot środków na zadania związane z likwidacją barier architektonicznych w kolejnych latach, zwłaszcza w kontekście zgłaszanych zapotrzebowań na środki. Dostrzec należy jednocześnie fakt niewykorzystania przyznanych limitów, co świadczy o tym, że środki na likwidację barier wydatkowane były bez całościowej koncepcji

ich zagospodarowania, określenia pierwszoplanowych zadań i konsekwentnej realizacji.

NIK wyraża również wątpliwości co do konieczności przyznania w pierwszej kolejności - poza limitem - kwoty 16 mln zł na likwidację barier w budynkach urzędów pracy. Środki te - zgodnie z umową - zostały wykorzystane w całości (str. 22).

Decyzjami Zarządu PFRON przyznano środki na realizację 30 zadań w 1995 r., 7 zadań w 1996 r. i 6 zadań w 1997 r. - na łączną kwotę 7.244 tys. zł (załącznik Nr 3 do Informacji). Działania takie były zgodne z uprawnieniami Zarządu Funduszu i zostało dokonane z pominięciem struktur WUP..

Analiza działalności kontrolnej prowadzonej przez PFRON w zakresie zadań finansowanych ze środków Funduszu, a realizowanych przez WUP-WOZiRON wykazała brak skutecznego nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem przekazanych środków, co polegało m.in. na nieegzekwowaniu przez WUP-WOZiRON wymaganej dokumentacji, przekazywaniu środków z naruszeniem zasad określonych przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, dopuszczaniu do naruszeń ustawy o zamówieniach publicznych, błędach w rozliczeniach z realizacji zadań (str. 23).

2. Wykorzystanie środków przeznaczonych przez PFRON na likwidację barier architektonicznych w latach 1995 - 1997 kształtowało się na poziomie 70,9 %. W 1995 r. – 62,7 % (zaplanowano 44.043 tys. zł, a wykorzystano 27.626 tys. zł), w 1996 r. - 67% (odpowiednio 83.843 tys. zł i 56.197 tys. zł), w 1997 r. - 89,5% (plan 37.243 tys. zł, wykonanie 33.347 tys. zł). O wyższym stopniu wykorzystania środków w 1997 r. zdecydował fakt, że zmniejszono plan do poziomu 44,4% planu przyjętego na 1996 r. (załącznik Nr 2). NIK negatywnie ocenia niskie (w stosunku do planu) wykorzystanie środków przeznaczonych na likwidację barier architektonicznych (zwłaszcza w 1995 r.). Kontrola z udziałem pracowników PFRON wykazała, że w 22 z 49 WUP-WOZiRON nie przekraczało ono 60%, a w skrajnych przypadkach było mniejsze od 20% (str. 24). Poza przyczynami określonymi w pkt. 4 niewykorzystanie środków wynikało m.in. z nieprzygotowania zadań (co polegało np. na niedostatkach w dokumentacji budowlanej, wymaganego udziału środków własnych, krótkich

terminów uniemożliwiających stosowanie procedur wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych), rezygnacji ubiegających się o dofinansowanie.

W latach 1995 – 1997 wojewódzkie urzędy pracy zawarły 4614 umów o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych (w 1995 r. - 1482, w 1996 r. - 2086 i w 1997 r. - 1046) - str. 27.

3. Nie budziły zastrzeżeń kontroli działania podejmowane przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w badanym okresie w zakresie opracowania „Zasad likwidacji barier architektonicznych” (z 1995 r - weszły w życie w 1996 r.). Pozytywnie oceniono wywiązywanie się Pełnomocnika z zadań wynikających z treści porozumienia z dnia 15 grudnia 1995 r. Opracowywano bowiem coroczne założenia polityki zatrudnienia, rehabilitacji oraz warunków pracy osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem problematyki likwidacji barier architektonicznych oraz podziału uzyskanych przez PFRON środków, w tym m.in. na rehabilitację społeczną (str. 26-27).

4. Analiza działalności 20 kontrolowanych WUP-WOZiRON w latach 1995-1997 wykazała, że podstawową przyczyną niewykorzystania środków był brak rozeznania przez WUP-WOZiRON rzeczywistych potrzeb i możliwości realizacji zadań przez wnioskodawców. Spowodowane to było m.in. niepodjęciem skutecznej współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej oraz organizacjami osób niepełnosprawnych, w celu ustalenia potrzeb w zakresie likwidacji barier architektonicznych i odpowiedniej akcji informacyjnej wśród osób niepełnosprawnych o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Funduszu. Pozytywnie w tym zakresie oceniono np. działania WUP w Skierniewicach, które polegały na wystąpieniu - w 1995 r. do 45 gminnych jednostek pomocy społecznej, a w 1997 r. do 43 przewodniczących zarządów gmin z informacją o możliwościach uzyskania takiej pomocy (str. 25). Jedną z przyczyn niskiego wykorzystania środków w 1995 r. było przeznaczenie przez PFRON na likwidację barier dodatkowych środków w wysokości 27.100 tys. zł z nadwyżki 1994 r. dopiero w czwartym kwartale 1995 r. NIK ustaliła, że występowały różnice między zgłaszanymi potrzebami, wielkością przekazywanych przez PFRON środków,

a ich rzeczywistym wykorzystaniem (str. 25 - 26). W 1995 r. nie określono potrzeb, w 1996 r. WUP-WOZiRON zgłosiły zapotrzebowanie na środki na 132.517 tys. zł, a w 1997 r. na 87.105 tys. zł.

Przyznane limity i ich wykorzystanie zobrazowano w pkt 2 niniejszej informacji.

W rocznych planach rzeczowo - finansowych (opracowywanych do wysokości limitu środków ustalanego przez PFRON w I kwartale danego roku) ujmowano jedynie zadania bieżąco zgłaszane przez wnioskodawców.

Nie wszystkie z 20 kontrolowanych WUP-WOZiRON opracowywały programy likwidacji barier architektonicznych, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych⁸. W 4 przypadkach nie opracowano ww. programów, w kolejnych 4 opracowano jedynie w układzie rocznym (str. 27). Ustalono także, że nie wszystkie WUP-WOZiRON dokonywały rejestracji wpływających wniosków. W 3 jednostkach nie rejestrowano wszystkich wpływających wniosków, a w 2 możliwe było tylko dokonanie ocen wniosków pozytywnie rozpatrzonych. Stwierdzono ponadto finansowanie zadań z naruszeniem „Zasad likwidacji barier architektonicznych” opracowanych w 1996 r. przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w 12 WUP-WOZiRON (60% kontrolowanych jednostek). Nieprawidłowości dotyczyły np. braku oświadczeń o nieubieganiu się o pomoc z innych źródeł, stosowania przedpłat (str. 29), co stanowiło naruszenie rozdziału III pkt 3 i 6 powołanych zasad), refundacji kosztów związanych z pracami przy likwidacji barier wykonanymi i opłaconymi przed dniem zawarcia umowy z PFRON.

Niekompletne wnioski ujawniono w 6 WUP-WOZiRON tj. w ca 30% kontrolowanych urzędów (str. 29).

⁸ Dz.U. Nr 46, poz. 201 ze zm.

5. Kontrola 13 Oddziałów PFRON wykazała m.in., że do końca czerwca 1998 r. wpłynęły do nich 1492 wnioski, z których wstępnie zaopiniowano pozytywnie 821 (55%). W pierwszym półroczu 1998 r. zawarto jedynie 128 umów (w trzech Oddziałach, na łączną kwotę dofinansowania 1.817,8 tys. zł - przyznany limit dla wszystkich Oddziałów wynosił 27.000 tys. zł), z tego tylko jedną rozliczono (bez protokołu odbioru prac). Umowy zawarły 3 Oddziały PFRON. W 2 Oddziałach nie powołano komisji opiniującej wnioski, w jednym nie udzielono terminowo odpowiedzi 60% wnioskodawców. Ponadto w jednym Oddziale nie przestrzegano „Zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się ze środków PFRON”⁹, bowiem nie prowadzono ksiąg rejestru wniosków, a w trzech przypadkach w tym Oddziale podjęto decyzję o dofinansowaniu zadania na podstawie niekompletnych wniosków (str. 32). Negatywnie oceniono opiniowanie wniosków przez Oddziały PFRON, w których kwota środków Funduszu przekraczała 50.000 zł. Po przyjęciu w 1998 r. przez Oddziały PFRON zadań w zakresie likwidacji barier miały one obowiązek uzyskania aprobaty Centrali na dofinansowanie takich wniosków. W I półroczu 1998 r. do Centrali wpłynęło 56 wniosków pozytywnie zaopiniowanych przez Oddziały, z których tylko 7 otrzymało aprobatę Zarządu. Pozostałe nie spełniały warunków określonych w „Zasadach...” z 1998 r. Przyczyną tego zjawiska była niedostateczna znajomość obowiązujących zasad dofinansowania usuwania barier architektonicznych przez pracowników opiniujących (str. 31).

6. Objętych kontrolą 114 jednostek otrzymało w latach 1995 - 1997, za pośrednictwem 20 WUP-WOZiRON, dofinansowanie w łącznej kwocie 19.978 tys. zł. Stanowiło to 32,3% kwoty wydatkowanej przez te WUP-WOZiRON-y na likwidację barier architektonicznych w analizowanym okresie.

⁹ „Zasady i tryb postępowania w zakresie dofinansowania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się ze środków PFRON” stanowiące załącznik do uchwały Nr 39/98 Zarządu PFRON z dnia 6 lutego 1998 r., zwane dalej „Zasadami...” z 1998 r.

W 76 jednostkach (66,7% skontrolowanych), które wydały 9.602 tys. zł (48,1% kwoty objętej kontrolą) stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieprzestrzeganiu:

- prawa budowlanego - 33 przypadki, w tym m.in. brak pozwoleń na budowę (w 12 jednostkach), niezawiadomienie organu nadzoru budowlanego o zamiarze rozpoczęcia robót budowlanych (12), niezgłoszenie zakończenia budowy i użytkowanie obiektu bez pozwolenia nadzoru budowlanego (4), wadliwie wydana decyzja o pozwoleniu na budowę (1),
- ustawy o zamówieniach publicznych - 32 przypadki, w tym m.in. w 6 pominięto postępowanie o zamówieniach publicznych, w 14 stosowano niewłaściwy tryb postępowania, w 4 brak było dokumentacji z postępowania, w 8 wadliwie ogłoszono przetarg
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰ - 1 przypadek,
- ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. - Prawo budżetowe (zwanej dalej „prawem budżetowym”)¹¹ w 4 przypadkach - poprzez zaciągnięcie zobowiązań (niezależnie od naruszenia dyscypliny budżetowej z tytułu nieprzestrzegania postanowień ustawy o zamówieniach publicznych),
- postanowień zawartych umów o dofinansowanie - 16 przypadków (str.32-33).

Wykazano, że w 7 jednostkach (6% kontrolowanych) przyznane na likwidację barier architektonicznych dofinansowanie z WUP – WOZiRON w kwocie 483 tys. zł wykorzystano niezgodnie z przeznaczeniem -str. 36 (z tego np. w ZOZ zamiast likwidacji barier sfinansowano kosztem 186,6 tys. zł remonty: brudowników, urządzeń sanitarnych dla personelu w oddziałach szpitalnych, kuchenek oddziałowych, pokoi pielęgniarstwa, gabinetów lekarskich, a także położenie nowych wykładzin podłogowych w salach dla chorych, Wojewódzkim Ośrodku Kultury sfinansowano - kosztem 10,7 tys. zł wykonanie sufitów podwieszanych, ścianek działowych, zakup sprzętu oświetleniowego, w Sanatorium rozliczono dwa rachunki na ponad 40,5 tys. zł, które nie stanowiły kosztów likwidacji barier architektonicznych, w Muzeum Kultury Ludowej 7,5 tys. zł przeznaczono na bieżące wydatki). W jednej jednostce kwestionowano celowość wydatkowania środków

¹⁰ Dz.U. Nr 121, poz. 591 ze zm.

¹¹ tj. Dz.U. z 1993 r., nr 72, poz. 344 ze zm.

w wysokości 800 tys. zł (str. 37). Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w efekcie realizacji umów w kontrolowanych jednostkach wykonano m.in.: 40 pochylni lub podjazdów umożliwiających dostanie się do budynku, 38 szyby windowe bądź zamontowano windy, 178 adaptacji wejść (co polegało np. na montażu drzwi automatycznych, poszerzeniu drzwi, wymianie drzwi wewnętrznych), 53 adaptacje łazienek i sanitariatów, 27 modernizacji ulic (np. wyrównanie poziomów, sygnalizacja dźwiękowa i świetlna). Dokonywano także innych prac np. polegających na przystosowaniu dla niepełnosprawnych pomieszczeń hotelowych, szkół (str. 37 - 38).

6. Stwierdzono w toku kontroli nieprawidłowe wydatki i uszczuplenia na kwotę 1.754.478,65 zł - co dotyczyło zarówno wydatków z Funduszu jak i wydatków z innych źródeł (np. budżety wojewodów lub samorządów).

3. Wnioski

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli wniosła m.in.:

1. Do Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- o stworzenie systemu skutecznego nadzoru i kontroli nad przyznawaniem środków i realizacją zadań przez Oddziały PFRON.

2. Do WUP-WOZiRON:

- o przestrzeganie zasad dysponowania środkami PFRON i egzekwowanie postanowień zawartych w umowach

3. Do jednostek korzystających z dofinansowania o:

- usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym m.in. poinformowanie właściwych organów nadzoru budowlanego o zakończeniu zadań i dokonania korekt rozliczeń,
- zwrot środków otrzymanych z PFRON w przypadkach, w których naruszone zostały postanowienia umów.

Do Oddziałów PFRON o:

- rozdysponowywanie przyznanych środków, zwiększenie liczby kontroli wstępnych, zawieranie umów z wnioskodawcami spełniającymi kryteria wymagane dla przyznania dofinansowania,
- przestrzeganie zasad dysponowania środkami PFRON i egzekwowania postanowień zawartych w umowach, w tym m.in. dotyczących stosowania ustawy o zamówieniach publicznych i ustawy prawo budowlane.

4. Do organów nadzoru budowlanego:

- o podjęcie działań wynikających z faktu naruszeń prawa budowlanego, w tym m.in. o zapewnienie przestrzegania obowiązków: uzyskiwania stosownych pozwoleń, zgłaszania faktu rozpoczynania i kończenia prac oraz o właściwe sprawowanie nadzoru.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli uważa za celowe rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do wprowadzenia do ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych delegacji dla Ministra Pracy i Polityki Socjalnej do uregulowania - w drodze rozporządzenia - szczegółowych zasad i trybu przyznawania dofinansowania ze środków PFRON.

Część szczegółowa

1. Charakterystyka stanu prawnego w zakresie kontrolowanej działalności

W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa podstawowe akty prawne o zasadniczym znaczeniu z punktu widzenia niniejszej kontroli:

- ustawa z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (zwana dalej „ustawą z 1991 r.”)¹² - do dnia 31 grudnia 1997 r.¹³;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (zwana dalej „ustawą z 1997 r.”)¹⁴ - od dnia 1 stycznia 1998 r.¹⁵.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych utworzono ustawą z 1991 r. W art. 30 ust. 2 uregulowano status PFRON wskazując, że ma on osobowość prawną i jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu prawa budżetowego. Ustawa określiła źródła przychodów (art. 31 ust. 1) i kierunki wydatków PFRON (art. 32) oraz tryb powoływania i zadania jego organów, tj. Rady Nadzorczej i Zarządu (art. 33 - 35). Do zadań Rady Nadzorczej należało m.in. uchwalanie planów działalności i projektu planu finansowego Funduszu (art. 33 ust. 3 pkt 1) oraz ustalanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu (art. 33 ust. 3 pkt 2). Do zadań Zarządu należało m.in. opracowywanie planów działalności Funduszu i projektu planu finansowego (art. 34 ust. 3 pkt 1), dokonywanie wyboru przedsięwzięć do finansowania ze środków Funduszu (art. 34 ust. 3 pkt 2) i gospodarowanie środkami Funduszu (art. 34 ust. 3 pkt 3). Zgodnie z art. 34 ust. 5 ustawy z 1991 r. techniczno-organizacyjną obsługę Rady Nadzorczej i Zarządu sprawowało Biuro Funduszu.

¹² Zob. przyp. 8.

¹³ Z tym, że art. 19 obowiązywał do dnia 30 czerwca 1998 r., zaś art. 4 obowiązuje do 31 grudnia 1998 r.

¹⁴ Dz.U. Nr 123, poz. 776 ze zm.

¹⁵ Z tym, że art. 6 ust. 7 wszedł w życie z dniem ogłoszenia z mocą od 1 września 1997 r., art. 31 ust. 1 pkt 2 oraz art. 59 - z dniem ogłoszenia (tj. 9 października 1997 r.), zaś art. 21 wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

Art. 35 stanowił, że Prezes Zarządu reprezentuje Fundusz na zewnątrz, przy czym może on powoływać pełnomocników, ustalając granice ich umocowania, zaś do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Funduszu są upoważnieni Prezes Zarządu lub każdy z jego zastępców samodzielnie, a także dwaj pełnomocnicy działający łącznie.

Szczegółowe zasady gospodarki finansowej PFRON określone zostały w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 listopada 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych¹⁶. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia podstawą gospodarki finansowej Funduszu jest roczny plan finansowy na dany rok kalendarzowy, opracowywany w trybie przewidzianym dla ustawy budżetowej, zaś § 7 ust. 1 stanowi, że Fundusz prowadzi rachunkowość na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości¹⁷. W rozporządzeniu ustalono, że Zarząd Funduszu określa wysokość środków finansowych przekazywanych wojewódzkim ośrodkom do spraw zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (WOZiRON) na realizację poszczególnych zadań wynikających z ustawy (§ 18 ust. 1), wyraża on również zgodę na zmianę przeznaczenia lub wysokości środków na realizację poszczególnych zadań (§ 18 ust. 2).

Art. 32, określający kierunki przeznaczenia środków Funduszu, nie przewidywał w sposób wyraźny likwidacji barier architektonicznych jako szczegółowego celu finansowania (cel ten został określony wyraźnie dopiero w art. 47 ust. 1 pkt 11 ustawy z 1997 r.). Ustawa z 1991 r. przewidywała jednak działania polegające na likwidacji barier. Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 7 do zadań WOZiRON należało m.in. opracowywanie programów likwidacji barier architektonicznych. Należy zaznaczyć, że na gruncie ustawy z 1991 r. nie były określone jasne kryteria przyznawania pomocy finansowej ze środków PFRON na cele związane z likwidacją barier. Sytuacji tej nie zmieniły „Zasady...” z 1996 r. opracowane przez Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych, ponieważ nie miały one charakteru aktu prawnego powszechnie obowiązującego, a tylko charakter instrukcyjny.

Art. 29 ust. 1 ustawy z 1991 r. przewidywał utworzenie przez Radę Ministrów w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej stanowiska sekretarza stanu - Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych, do którego zadań należało w szczególności opracowywanie założeń polityki w zakresie zatrudniania, rehabilitacji oraz

¹⁶ Dz.U. Nr 145, poz. 676.

¹⁷ Zob. przyp. 10.

warunków pracy osób niepełnosprawnych (art. 29 ust. 2 pkt 1), a także koordynacja działań w zakresie warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych (art. 29 ust. 2 pkt 2).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 21 marca 1995 r. w sprawie organizacji, szczegółowych zasad i zakresu działania Krajowego Urzędu Pracy oraz wojewódzkich i rejonowych urzędów pracy¹⁸, jednostkami realizującymi zadania związane z rehabilitacją osób niepełnosprawnych (WOZiRON) były Wojewódzkie Urzędy Pracy (WUP). Do zakresu działania WUP-WOZiRON należały m.in. sprawy związane z realizacją zadań określonych w przepisach o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (§ 6 pkt 9). Realizowały one swoje zadania na podstawie rocznych planów pracy, opracowywanych w oparciu o założenia określone przez Prezesa Krajowego Urzędu Pracy z uwzględnieniem specyfiki lokalnego rynku pracy (§ 8 ust. 1).

Ustawa z 1997 r. w art. 7 ust. 1 określiła rehabilitację osób niepełnosprawnych jako zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Zgodnie z art. 9 rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim przez m.in. likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji (art. 9 ust. 2 pkt 3).

Status PFRON został w ustawie określony analogicznie, jak w ustawie z 1991 r., tzn. że jest on państwowym funduszem celowym w rozumieniu przepisów prawa budżetowego (art. 45 ust. 1). Fundusz posiada osobowość prawną i stosuje zasady rachunkowości określone dla podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy o rachunkowości¹⁹ (art. 45 ust. 2 i 3). Minister Pracy i Polityki Socjalnej, na wniosek Prezesa Zarządu PFRON, zatwierdza statut określający organizację, szczegółowe zasady i tryb działania Funduszu, w tym jego organów (art. 45 ust. 4). Organami PFRON

¹⁸ Dz.U. Nr 38, poz. 187 ze zm.

¹⁹ Zob. przyp. 10.

są Rada Nadzorcza i Zarząd (art. 50 ust. 1). Do zadań Rady Nadzorczej, określonych w art. 50 ust. 6, należą w szczególności: zatwierdzanie planów działalności i projektu planu finansowego Funduszu (pkt 1) oraz ustalanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu, zgodnie z kierunkowymi założeniami polityki zatrudniania, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, określonymi przez Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych (pkt 2). Do zadań Zarządu, określonych w art. 51 ust. 3 ustawy z 1997 r. należą w szczególności: opracowywanie projektów planów działalności Funduszu i projektu planu finansowego (pkt 1), dokonywanie wyboru przedsięwzięć do finansowania ze środków Funduszu (pkt 2), gospodarowanie środkami Funduszu (pkt 3), sprawowanie kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazywanych na realizację zadań określonych ustawą (pkt 6). Należy podkreślić, że w świetle art. 51 ust. 3 pkt 4 ustawy do zakresu zadań Zarządu PFRON należy również opracowywanie szczegółowych zasad finansowania realizacji zadań, o których mowa w ustawie²⁰.

Obsługę Rady Nadzorczej i Zarządu PFRON sprawuje Biuro Funduszu (art. 50 ust. 7 i 51 ust. 5). Zgodnie z art. 52 Zarząd Funduszu może tworzyć i znosić oddziały Funduszu oraz określać zakres i obszar ich działania; dyrektora oddziału powołuje i odwołuje Prezes Zarządu PFRON. Sposób reprezentacji Funduszu został określony w art. 53 w sposób analogiczny do omówionego wyżej art. 35 ustawy z 1991 r.

Ustawa określa w art. 46 źródła przychodów Funduszu, zaś w art. 47 kierunki wydatków. Zgodnie z postanowieniami ustawy środki PFRON przeznacza się m.in. na dofinansowanie budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów służących rehabilitacji (art. 47 ust. 1 pkt 10) oraz na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych (art. 47 ust. 1 pkt 11).

Szczegółowe zasady gospodarki finansowej PFRON określa powołane wyżej rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 listopada 1996 r.²¹.

Zadania wynikające z ustawy z 1997 r. koordynuje i realizuje Sekretarz Stanu, Pełnomocnik do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej (art. 34). Powołuje go i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek Ministra Pracy i

²⁰ Zob. przyp. 9

²¹ Zob. przyp. 16

Polityki Socjalnej. Do zadań Pełnomocnika należy w szczególności opracowywanie projektów programów rządowych dotyczących poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych oraz koordynacja działań z nich wynikających (art. 34 ust. 3 pkt. 1), a także inicjowanie i koordynowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności i barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie (art. 34 ust. 3 pkt. 6).

Pełnomocnik wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych, które stanowi wyodrębnioną komórkę organizacyjną w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej (art. 34 ust. 4). Zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej mogą być realizowane na zlecenie PFRON przez organizacje pozarządowe i gminy (art. 36 ust. 1). Ustawa upoważniła Ministra Pracy i Polityki Socjalnej do określenia w drodze rozporządzenia rodzaju zadań określonych w ustawie, które mogą być zlecane organizacjom pozarządowym lub gminom, ogólnych warunków i trybu zlecania tych zadań oraz zasady ustalania i rozliczania dotacji ze środków Funduszu, trybu dokonywania ocen oraz sprawowania nadzoru i kontroli realizacji zadań zleconych (art. 36 ust. 2).

Przed rozpoczęciem i w trakcie realizacji zadania dotyczącego likwidacji barier architektonicznych muszą być przestrzegane przepisy m.in. ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym²² oraz prawa budowlanego²³, które nakładają na inwestorów obowiązek uwzględniania potrzeb osób niepełnosprawnych nie tylko przy realizacji nowych inwestycji, ale również w przypadku podjęcia modernizacji obiektów istniejących.

Zgodnie z art. 5 prawa budowlanego obiekt budowlany należy projektować, budować, użytkować i utrzymywać zgodnie z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, w sposób zapewniający m.in. niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich (art. 5 ust. 1 pkt 3).

²² Dz.U. Nr 89, poz. 415.

²³ Zob. przyp. 5.

Zasady, jakim powinny odpowiadać obiekty, by mogły z nich korzystać osoby niepełnosprawne uregulowane zostały w szczegółowych przepisach. Szczególnie istotne znaczenie ma w tym zakresie rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²⁴. Precyzuje ono warunki, które przy zachowaniu przepisów prawa budowlanego oraz odrębnych ustaw i przepisów szczególnych, a także ustaleń Polskich Norm mają zapewnić m.in. odpowiednie warunki użytkowe, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych (§ 1 ust. 1 pkt 7). Przykładowo, zgodnie z przepisami powołanego rozporządzenia:

- co najmniej jedno dojście do budynku mieszkalnego wielorodzinnego, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej powinno zapewniać osobom niepełnosprawnym dostęp do całego budynku lub tych jego części, z których osoby te mogą korzystać (§ 16);
- w budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, wyposażonym w dźwigi, należy zapewnić dostęp do nich i dojazd na wszystkie kondygnacje użytkowe osobom niepełnosprawnym (§ 54 ust. 2);
- w budynku mieszkalnym wielorodzinnym nie wyposażonym w dźwigi należy zapewnić możliwość wykonania pochylni lub zainstalowania odpowiednich urządzeń technicznych, umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym do mieszkań położonych na parterze (§ 55 ust. 1);
- położenie drzwi wejściowych do budynku oraz kształt i wymiary pomieszczeń wejściowych powinny umożliwiać dogodne warunki ruchu, w tym również osobom niepełnosprawnym (§ 61);
- w budynku użyteczności publicznej pomieszczenia ogólnodostępne ze zróżnicowanym poziomem podłóg powinny być przystosowane do ruchu osób niepełnosprawnych (§ 74);
- w budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higienicznosanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób (§ 86 ust. 1).

Spośród innych aktów prawnych istotnych z punktu widzenia zapewnienia potrzeb osób niepełnosprawnych można wskazać np. rozporządzenie Ministra Transportu i

²⁴ Dz.U. z 1995 r., Nr 10, poz. 46 ze zm.

Gospodarki Morskiej z dnia 26 lutego 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi i ich usytuowanie²⁵. Stanowi ono m.in., że skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi powinny umożliwiać dogodne warunki dla ruchu pieszych, w tym również dla osób niepełnosprawnych (§ 30 ust. 1), a przejścia dla pieszych oraz dla osób niepełnosprawnych na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami publicznymi powinny spełniać wymagania techniczne określone dla tego typu obiektów (§ 30 ust. 2).

2. Charakterystyka uwarunkowań ekonomiczno-organizacyjnych

Pod pojęciem „likwidacji barier architektonicznych” należy rozumieć działania polegające na dostosowaniu budynków i terenu do korzystania przez osoby niepełnosprawne o różnym rodzaju upośledzeń. Zakres prac - możliwych do wykonania - określony został w „Zasadach...” z 1996 r.

W odniesieniu do budynków mieszkalnych określono, że może obejmować prace związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym dostępu do budynków i mieszkań oraz dostosowaniem wnętrza lokalu do rodzaju niesprawności mieszkańców.

W obiektach użyteczności publicznej zakres prac mógł dotyczyć zapewnienia niepełnosprawnym dostępu do obiektu oraz ułatwienia korzystania z wnętrza poprzez zapewnienie możliwości korzystania z ciągów komunikacyjnych (np. poszerzenie otworów drzwiowych, zlikwidowanie różnic poziomów za pomocą pochylni, stosowanie właściwych faktur ścian i podłóg, w tym także ich kolorystyki).

Dopuszczono także możliwość m.in. montażu sygnalizacji dźwiękowej, świetlnej, likwidację różnic poziomów w ciągach dla pieszych, wyrównywanie nawierzchni.

W „Zasadach...” z 1998 r. zdefiniowano likwidację barier jako konsekwentne eliminowanie istniejących przeszkód, które utrudniają bądź uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym samodzielne, aktywne życie w społeczeństwie. Uszczegółowiono w nich jednocześnie wykaz prac możliwych do dofinansowania ze środków PFRON, określono tryb przygotowywania i rozpatrywania wniosków, podejmowania decyzji

²⁵ Dz.U. Nr 33, poz. 144 ze zm.

o dofinansowaniu, zawierania umów z wnioskodawcami. Ustalono odpowiedzialność za realizację umowy, finansowanie i końcowe rozliczenie zadania oraz określono czynności kontrolno-nadzorujące.

Zarówno w „Zasadach...” z 1996 r., jak i w „Zasadach...” 1998 r. ustalono m.in., że korzystający z pomocy finansowej powinni dysponować 20% udziałem własnym w przypadku osób fizycznych i 50% w przypadku osób prawnych. Dofinansowanie większe dopuszczano ale tylko w wyjątkowych przypadkach.

Usuwanie barier architektonicznych, na mocy powołanego wyżej porozumienia o współdziałaniu Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Urzędu Pracy i PFRON z dnia 15 grudnia 1995 r.²⁶, finansowane było (do końca 1997 r.) ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a realizowane przez WUP-WOZiRON.

Porozumienie określało, że umawiające się strony realizują m.in. następujące zadania:

- Pełnomocnik do Spraw Osób Niepełnosprawnych opracowuje w porozumieniu z Krajowym Urzędem Pracy i PFRON zasady likwidacji barier architektonicznych, sprawuje nadzór merytoryczny nad zadaniami realizowanymi przez wojewódzkie urzędy pracy, wykonuje kontrolę wykorzystania środków PFRON.
- Krajowy Urząd Pracy realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez wojewódzkie urzędy pracy – na podstawie przepisów ustawowych oraz na podstawie opracowanych zasad, a w szczególności m.in. likwidację barier architektonicznych oraz sprawuje kontrolę wykorzystania środków PFRON przez wojewódzkie urzędy pracy.
- PFRON opracowuje plan finansowy na dany rok, przekazuje Pełnomocnikowi do Spraw Osób Niepełnosprawnych i Prezesowi Krajowego Urzędu Pracy miesięczną informację o przekazanych środkach i stopniu ich wykorzystania przez wojewódzkie urzędy pracy i przedstawia Pełnomocnikowi do Spraw Osób Niepełnosprawnych i Prezesowi Krajowego Urzędu Pracy wnioski wiążące się z zakresem działalności Funduszu.

W powołanym „Porozumieniu dotyczącym przejęcia przez struktury Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań z zakresu dofinansowań likwidacji barier architektonicznych realizowanych przez struktury Krajowego Urzędu Pracy”²⁷ zawartym

²⁶ Zob. przyp. 7.

²⁷ Zob. przyp. 6.

w dniu 16 grudnia 1997 r. między Krajowym Urzędem Pracy i PFRON ustalono, że w związku z przejęciem z dniem 1 stycznia 1998 r. przez Oddziały PFRON zadań z zakresu dofinansowań likwidacji barier architektonicznych realizowanych dotychczas przez WUP-WOZiRON, konieczne jest przekazanie dokumentacji i informacji przez te jednostki właściwym terytorialnie Oddziałom PFRON.

3. Ustalenia szczegółowe kontroli

3.1. Ustalenia w Zarządzie PFRON.

W 1995 r. wydatki Funduszu ogółem wyniosły 593.223 tys. zł, z tego na likwidację barier architektonicznych 27.626 tys. zł (4,65 % udziału w wydatkach ogółem).

W 1996 r. wydatki PFRON wyniosły 1.105.352 tys. zł, z tego na likwidację barier 56.197 tys. zł (5,1%).

W 1997 r. wydatki wyniosły ogółem 1.310.032 tys. zł, z tego 33.348 tys. zł na likwidację barier, tj. 2,5%. W 1998 r. zaplanowano wydatki na kwotę 27.000 tys. zł (2,01% wydatków Funduszu) przy planie wydatków ogółem 1.341.000 tys. zł.

Zarząd PFRON przyznał ponadto na likwidację barier w budynkach urzędów pracy - poza limitem - kwotę 16 mln zł. Środki te zostały wykorzystane w całości, a efektem było przystosowanie do obsługi osób niepełnosprawnych 273 budynków, w tym - 125 w 1995 r., 76 w 1996 r. i 72 w 1997 r.

Decyzjami Zarządu PFRON (zgodnie z uprawnieniami, ale z pominięciem WUP) przyznano także środki na realizację 30 zadań w 1995 r., 7 zadań w 1996 r. i 6 zadań w 1997 r. - na łączną kwotę 7.244 tys. zł.

Przedstawiciele PFRON uczestniczyli w kontrolach WOZiRON przeprowadzanych przez Krajowy Urząd Pracy (w 1996 r. - 45 kontroli, w 1997 r. - 30 kontroli). Dotyczyły one całości zadań finansowanych ze środków Funduszu, a realizowanych przez WUP, w tym także dotyczących likwidacji barier architektonicznych. W części jednostek stwierdzono istotne nieprawidłowości. Np.:

W WUP-WOZiRON w Słupsku - w umowach z Sądem Rejonowym w Łęborku i Szkołą Podstawową w Koczale wykazano, że brak było dokumentów o

wyborze wykonawcy zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych; w Białymstoku - stwierdzono, iż kosztorysy budowlane nie były weryfikowane przez pracowników WOZiRON (18 zadań), brak było też dokumentacji projektowej w 2 przypadkach; w Krośnie – ujawniono nieprawidłowości w pracy Komisji ds. Zamówień Publicznych w WUP, tj. brak było: dokumentacji, zasad rozliczeń za roboty budowlane. Stwierdzono też, że wnioskodawcom przekazywano środki finansowe w trakcie realizacji zadań, tj. niezgodnie z zasadami obowiązującymi przy likwidacji barier architektonicznych.

Ustalenia kontroli w Zarządzie PFRON wykazały, że formalne przejęcie zadań w zakresie likwidacji barier architektonicznych od WUP odbyło się w ustalonych terminach i bez przeszkód w 27 Oddziałach PFRON. W związku z przejmowaniem zadań przez Oddziały w Lublinie i Warszawie stwierdzono szereg nieprawidłowości w dotychczasowej działalności wojewódzkich urzędów pracy dotyczących zaległych spraw m.in.:

Na terenie działania Oddziału w Lublinie oczekiwało na załatwienie 273 zaległych wniosków, w tym 167 od osób indywidualnych. Wśród spraw zaległych przekazanych przez WUP – WOZiRON w Lublinie były takie, które powinny zostać załatwione negatywnie. Wnioski nie kwalifikowały się do dofinansowania ze środków na likwidację barier architektonicznych. Np.: zakres prac nie był związany z likwidacją barier architektonicznych bądź dotyczył refundacji wcześniej wykonanych robót. W kolejnych latach wnioskodawca informowany był o braku środków PFRON, a powinien uzyskać informację o braku możliwości pozytywnego rozpatrzenia wniosku z powodów merytorycznych.

Analiza przekazanych dokumentów przez WUP – WOZiRON w Warszawie wykazała szereg nieprawidłowości występujących na etapie rozpatrywania wniosków, zaciągania zobowiązań oraz w sposobie rozliczenia i refundacji kosztów ze środków PFRON. Nieprawidłowości te polegały m.in. na: braku dokumentacji technicznej lub uproszczonej dokumentacji adaptacyjnej. Odnotowano także brak protokołów z przeprowadzonych wizji lokalnych na obiektach, z których wynikałby zakres prac niezbędnych do wykonania w ramach likwidacji barier architektonicznych. Sporządzone protokoły częściowych odbiorów robót przez WUP – WOZiRON, na podstawie których płacone były faktury lub rachunki, nie określały zakresu wykonanych prac.

Powyższe przykłady świadczą o braku skutecznego systemu nadzoru i kontroli ze strony Funduszu nad wykorzystywaniem przekazanych do WUP-WOZiRON środków na likwidację barier architektonicznych.

Negatywnie oceniono niskie (w stosunku do planu) wykorzystanie w 1995 r. środków przeznaczonych na likwidację barier architektonicznych. Kontrola Zarządu PFRON

wykazała, że w 22 z 49 WUP nie przekraczało ono 60%, a w skrajnych przypadkach było mniejsze od 20% (np. w województwach białkopodlaskim -19,7% i ciechanowskim - 19,6%).

Jedną z przyczyn takiego stanu było przeznaczenie przez PFRON na likwidację barier dodatkowych środków w wysokości 27.100 tys. zł z nadwyżki 1994 r. dopiero w czwartym kwartale 1995 r. WUP-WOZiRON nie miały w tym przypadku przygotowanych dodatkowych zadań do sfinansowania z tych środków. Przykładowo:

WUP-WOZiRON w Skierniewicach najmniej środków wykorzystał w 1995 r., bowiem z przyznanej kwoty 270 tys. zł oraz pozaplanowej nadwyżki z 1994 r. (337,6 tys. zł) zagospodarowano 95,3 tys. zł tj. 15,7% wszystkich przyznanych na 1995 r. środków.

Brak wiedzy o możliwości zwiększenia przydziału środków w 1995 r. spowodował odmowę dofinansowania przez WUP w Sieradzu szeregu wniosków np. dotyczących zakupu i montażu windy oraz przebudowy klatki schodowej w Domu Pomocy Społecznej (dla dzieci z porażeniem mózgowym) w Rożdżalach, budowy pochylni wjazdowych, przebudowy wejść i sanitariatów na terenie obiektów sportowych w Sieradzu i Zduńskiej Woli, modernizacji przejść ulicznych w Zduńskiej Woli. Próby wznowienia rozmów z wnioskodawcami odnośnie realizacji zadań zakończyły się niepowodzeniem, bowiem wnioskodawcy posiadane środki własne wykorzystali na cele inne, niż związane z usunięciem barier architektonicznych.

Wykonanie planu w 1996 r. wyniosło tylko 67%. Jedną z przyczyn niskiego wykorzystania środków było m.in. to, że w związku z opracowaniem przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych - w styczniu 1996 r. - zasad, określających kryteria udzielania pomocy, WOZiRON-y zweryfikowały część zadań pod kątem ich zgodności z „Zasadami...” z 1996 r. W efekcie spowodowało to w niektórych przypadkach odstępianie od ich realizacji.

Dopiero w 1997 roku wykorzystanie środków wzrosło do 89,5 %, lecz wynikało to głównie ze zmniejszenia planu w stosunku do poprzedniego roku ponad dwukrotnie. Pomimo to nie udało się jednak zagospodarować kwoty 3.895 tys. zł.

Podstawową przyczyną niskiego wykorzystania środków był brak rozpoznania przez WUP rzeczywistych potrzeb dotyczących likwidacji barier architektonicznych spowodowany niepodjęciem współpracy z organami rządowymi i samorządowymi oraz stowarzyszeniami osób niepełnosprawnych, a także mało aktywne działania w zakresie informowania zainteresowanych o możliwościach uzyskania pomocy z PFRON.

Potwierdzeniem powyższej oceny były np. opinie organizacji osób niepełnosprawnych z terenu województwa piotrkowskiego, które stwierdziły m.in., że

„Związek nie był poinformowany o możliwościach korzystania z funduszków PFRON na likwidację barier architektonicznych” (opinia Polskiego Związku Rencistów i Emerytów) oraz „w większym stopniu niż do tej pory należy informować osoby niepełnosprawne o możliwościach wychodzenia w naszym mieście naprzeciw ich potrzebom” (opinia Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym).

Pozytywnie w tym zakresie oceniono np. działania WUP-WOZiRON w Skierniewicach.

Działania Ośrodka zmierzające do określenia występujących w województwie potrzeb w zakresie usuwania barier architektonicznych polegały np. na wystąpieniu w 1995 r. do 45 gminnych jednostek pomocy społecznej, a w 1997 r. do 43 przewodniczących zarządów gmin.

Ocenę powyższą potwierdza również fakt, że w 1995 r. Biuro Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych określiło wielkość środków planowanych na likwidację barier architektonicznych na 33.815 tys. zł (w tym na zobowiązania z lat poprzednich przechodzące do realizacji w 1995 r. – 16.252 tys. zł), a Zarząd PFRON, po przeanalizowaniu przesłanych przez WUP-WOZiRON informacji dotyczących zobowiązań podjętych w latach ubiegłych oraz potrzeb na 1995 r., podwyższył tę kwotę do 44.040,7 tys. zł.

Wykazano, że występowały różnice między zgłaszanymi potrzebami, wielkością przekazywanych przez PFRON środków, a ich rzeczywistym wykorzystaniem.

Przykładowo w 1996 r.:

WUP-WOZiRON w Katowicach, zgłosił w 1996 r. zapotrzebowanie na 20.653 tys. zł, otrzymał 13.000 tys. zł, a wykorzystał zaledwie 9.573 tys. zł (73,2 %). Ośrodek wyjaśnił to faktem, że w drugiej połowie 1996 r. inwestorzy zaczęli występować o przesunięcie części środków na 1997 r., argumentując to przedłużającym się procesem wyboru wykonawców wynikającym ze stosowania ustawy o zamówieniach publicznych.

W WUP w Gdańsku zgłoszono zapotrzebowanie na kwotę 27.500 tys. zł, otrzymano 4.133 tys. zł, a wykorzystano 1.800 tys. zł, tj. 43,6%. Niepełne wykorzystanie limitu spowodowane było przedłużającymi się procedurami przetargowymi, zmianami terminów zakończenia inwestycji, usankcjonowanymi stosownymi aneksami do umów, mało rygorystycznym egzekwowaniem terminów realizacji umów, brakiem przygotowania wniosków zamiennych, możliwych do realizacji w roku budżetowym.

WUP w Szczecinie otrzymał limit 1.000 tys. zł, wydatkował 579 tys. zł, tj. 58 % środków będących w jego dyspozycji. Ten stan rzeczy uzasadniał tym, że tylko nieliczne wnioski (przeważnie od osób prawnych) zawierały konkretne projekty i kosztorysy, a z osobami indywidualnymi zawarto tylko umowy,

w przypadkach w których przedstawili projekt i przynajmniej wstępny kosztorys, tak by w umowie można było określić zobowiązania PFRON i wnioskodawcy. Instytucje i osoby prawne często rezygnowały z realizowania programu likwidacji barier, gdyż nie posiadały stosownego udziału własnego.

WUP-WOZiRON w Bydgoszczy otrzymał limit w wysokości 5.080 tys. zł wykorzystał 37,6 % przyznanego limitu, (tj. 1.909 tys. zł). Spowodowane było to m.in. technicznymi warunkami realizacji umów. Rozpatrywano wnioski posiadające opracowaną dokumentację techniczną oraz uzyskane pozwolenia, uzgodnienia wynikające z przepisów prawa budowlanego. Opóźnienia wynikały z konieczności stosowania ustawy o zamówieniach publicznych, długiego okresu oczekiwania na specjalistyczne urządzenia (wyposażenie, dźwigi), oczekiwania na uzyskanie dopuszczeń z urzędu dozoru technicznego, warunki rozliczeniowe, tj. płatności po wykonaniu prac.

Zestawienie wykorzystania przyznaných przez PFRON środków poszczególnym WUP-WOZiRON zobrażowano w tabeli w załączniku Nr 2.

3.2. Ustalenia u Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej.

Nie budziły zastrzeżeń kontroli działania podejmowane przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w badanym okresie w zakresie opracowania (w 1995 r.) „Zasad likwidacji barier architektonicznych”.

Pozytywnie oceniono wywiązywanie się Pełnomocnika z zadań wynikających z treści porozumienia z dnia 15 grudnia 1995 r. Opracowywano bowiem coroczne założenia polityki zatrudnienia, rehabilitacji oraz warunków pracy osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem problematyki likwidacji barier architektonicznych oraz podziału uzyskanych przez PFRON środków, w tym m.in. na rehabilitację społeczną.

W latach 1995 – 1997 wojewódzkie urzędy pracy zawarły 4614 umów o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych (w 1995 r. - 1482, w 1996 r. - 2086 i w 1997 r. - 1046).

3.3. Ustalenia w WUP-WOZiRON.

Do rocznych planów rzeczowo - finansowych, opracowywanych do wysokości limitu

środków ustalanego przez PFRON w I kwartale danego roku, ujmowano jedynie zadania bieżąco zgłaszane przez wnioskodawców. Nie opracowywano też programów likwidacji barier architektonicznych, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Na 20 skontrolowanych WUP-WOZiRON w 4 (20%) nie opracowano programów, w kolejnych 4 opracowano jedynie plany rzeczowo-finansowe w formie zestawienia wniosków przyjętych do realizacji w układzie rocznym. Przykładowo:

Kontrola przeprowadzona w WUP w Suwałkach wykazała, że WOZiRON w latach 1995 - 1997 nie posiadał wystarczającego rozpoznania potrzeb w zakresie likwidacji barier architektonicznych, wykorzystując do ustalenia kierunków realizacji zadań jedynie bieżące wnioski składane przez zainteresowanych. W okresie tym nie opracowywano programu likwidacji barier architektonicznych, Program taki opracowano na 1994 r., lecz nie był w latach następnych aktualizowany i nie został zrealizowany z powodu braku środków finansowych. Spośród 41 pozycji w nim ujętych sfinansowano tylko 2 zadania (w 1995 roku) po ponownym złożeniu wniosków przez zainteresowanych.

W WUP-WOZiRON w Elblągu opracowywano wprawdzie programy (plany), lecz zawierały one nierzetelne dane. Np. w 1995r. opracowano dwa plany - w jednym z nich (z marca 1995r.) określono, że potrzeby środków finansowych z PFRON na likwidację barier architektonicznych wynoszą 290 tys. zł, a w drugim zaplanowano kwotę 635,6 tys. zł dla 36 jednostek, z których 17 posiadało zawarte umowy z WUP na sfinansowanie ww. prac w roku następnym (1996).

WUP-WOZiRON pomimo, że znały kwotę limitu środków na dany rok w I kwartale, umowy z częścią zainteresowanych zawierały dopiero w IV kwartale. Wpływało to na wysokość ich zobowiązań z tytułu likwidacji barier architektonicznych w latach następnych. Zjawisko to w końcu 1997 r., ze względu na przekazywanie zadań do Oddziałów PFRON, uległo zmniejszeniu, chociaż w niektórych WUP-WOZiRON również i w tym roku przekazano zobowiązania do zapłaty na 1998 r.

Oddział PFRON w Łodzi rozpoczął realizację zadań z zakresu dofinansowywania likwidacji barier architektonicznych od dnia 1 stycznia 1998 r., przejmując od WUP-WOZiRON zobowiązania wynikające z zadań nie zakończonych do dnia 31 grudnia 1998 r. Wykaz przejętych zadań obejmował 3 umowy zawarte z osobami niepełnosprawnymi o łącznej wartości zobowiązań na 1998 r.-33.474 zł i 14 umów zawartych z instytucjami i osobami prawnymi o wartości 2.519,4 tys. zł.

Ustalono, że nie wszystkie WUP-WOZiRON dokonywały rejestracji wpływających wniosków. W 3 jednostkach nie rejestrowano wszystkich wpływających wniosków, a w 2 możliwe było tylko dokonanie ocen wniosków pozytywnie rozpatrzonych.

Wyniki kontroli w WUP w Słupsku wykazały, że w założonej przez WOZiRON ewidencji wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych odnotowywano wyłącznie wnioski inwestorów, które zostały ujęte w opracowanych planach rzeczowo-finansowych. W prowadzonej ewidencji nie zarejestrowano wniosków 37 inwestorów z 1995 r., 8 z 1996 r. i 15 z 1997 r.

WOZiRON w Piotrkowie Trybunalskim nie rejestrował w latach 1995-1997 wszystkich wniosków złożonych przez osoby indywidualne i instytucje. Prowadzone „Rejestry wniosków instytucji i osób indywidualnych dotyczących likwidacji barier architektonicznych na terenie miasta i województwa piotrkowskiego do realizacji w roku 1995, 1996 i 1997”, uwzględniały tylko wnioski rozpatrzone pozytywnie i przyjęte do realizacji w poszczególnych latach. Ewidencja nie zawierała pełnych danych o wnioskach rozpatrzonych negatywnie.

W WUP w Skierniewicach 28 wniosków (na 485.027 zł) rozpatrzonych zostało przez WOZiRON negatywnie, w tym w 2 ze względu na przekroczenie przez wnioskodawców wieku 65 lat. W tych przypadkach uzasadniając odmowę nietrafnie powołano art. 2 ustawy z 1991 r. Odrzucenie jednego z wniosków uzasadniano bezpodstawnym stwierdzeniem, że obowiązek likwidacji barier ciąży na właścicielu mieszkania tj. spółdzielni mieszkaniowej.

Niekompletne wnioski ujawniono w 6 na 20 kontrolowanych WUP-WOZiRON (w 30%).

W WUP w Radomiu stwierdzono m.in., że główną przyczyną nieprzyjęcia wniosków do realizacji było nieprzedstawienie przez wnioskodawców wymaganych przez WOZiRON dokumentów.

W WUP w Suwałkach wykazano np. że od 8 inwestorów nie wyegzekwowano projektów budowlanych, od 10 inwestorów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu jak również decyzji o pozwoleniu na budowę, pomimo że na WOZiRON ciążył obowiązek sprawdzenia, czy inwestor działał zgodnie z umową i obowiązującymi przepisami (pkt 6 zasad z 1996 roku). W stosunku do 15 inwestorów podjęto zobowiązanie do przekazania środków, bez uzyskania oświadczeń o niekorzystaniu i nie ubieganiu się o dotację u innego dysponenta PFRON, czym naruszono pkt 9 zasad z 1996 roku.

Finansowanie zadań z naruszeniem „Zasad ...” z 1996 r. stwierdzono w 12 WUP-WOZiRON (60% kontrolowanych). Nieprawidłowości dotyczyły np. braku oświadczeń o nieubieganiu się o pomoc z innych źródeł, stosowaniu przedpłat (np. w WUP-WOZiRON w Słupsku w 15 przypadkach, w Toruniu w 19 przypadkach - co

stanowiło naruszenie rozdziału III pkt 3 i 6 powołanych zasad), refundacji kosztów związanych z pracami przy likwidacji barier wykonanymi i opłaconymi przed dniem zawarcia umowy z PFRON. Nieprzestrzeganie zasad wykazywały także kontrole przeprowadzane na zlecenie Zarządu PFRON. Przykładowo:

W WUP-WOZiRON w Szczecinie stwierdzono udzielanie zaliczek na prowadzone roboty. Np.: Urzędowi Gminy w Szczecinie 4 listopada 1996 r. przekazano zaliczkę 150.000 zł, a w pierwszych dniach maja 1997 r. przedstawił on fakturę, która była podstawą rozliczenia kwoty 98.000 zł; analogicznie zaliczki otrzymał ZOZ Nr 1 w Szczecinie, Zarząd Miasta Moryń. Wykazano ponadto, że stosowane kryteria kwalifikujące wnioski do zawarcia umowy nie były jednolite dla wszystkich wnioskodawców.

Samodzielne Wojewódzkie Centrum Stomatologii w Toruniu zainstalowało windę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych tylko poprzez umieszczenie na tylnej ścianie kabiny barierki. Zainstalowana winda była innego typu niż wymieniona w umowie zawartej z WUP – WOZiRON. Uzyskane dofinansowanie w kwocie 103,8 tys. zł było sprzeczne z „Zasadami ...” z 1996 r. bowiem obowiązek zainstalowania przez Centrum windy wynikał z rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 września 1992 r. w sprawie wymogów jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładów opieki zdrowotnej²⁸.

W Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” w Olsztynie do kosztów inwestycji zaliczono wydatki w kwocie 12,4 tys. zł poniesione przed złożeniem wniosku i zawarciem umowy o dofinansowanie. Pozostawało to w sprzeczności z częścią II pkt 3 „Zasad...” z 1996 r.

Również w Sądzie Wojewódzkim w Radomiu ujawniono, że część otrzymanych środków (w kwocie 30.581 zł) dotyczyła refundacji kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy.

Analiza danych z 20 WUP-WOZiRON wykazała, że w badanym okresie rozpatrzono 3232 wnioski załatwiając 1954 pozytywnie (tj. 60,5% rozpatrzonych), negatywnie 1120. Z pozostałych 158 wniosków, część została przez wnioskodawców wycofana, bądź też przesunięto termin ich załatwienia np. z powodu braku wymaganej kwoty środków własnych. W 931 przypadkach inwestorami były indywidualne osoby niepełnosprawne, w 706 właściciele lub administratorzy budynków, w 104 inwestorzy zastępczy, a w 3 WUP-WOZiRON. Na 1927 realizowanych w tym okresie zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych 849 wykonywano w obiektach publicznych (44%), a 916 w budynkach

²⁸ Dz.U. Nr 74, poz. 366 ze zm.

zamieszkania zbiorowego. Pozostałe dotyczyły obiektów użytkowanych indywidualnie przez niepełnosprawnych.

Bez 20% udziału środków własnych zrealizowano 442 zadania dotyczące osób fizycznych. Z przekroczeniem 50% udziału środków PFRON zrealizowano 15 wniosków instytucji. Przykładowo:

Gospodarstwo Pomocnicze Ochotniczych Hufców Pracy w Dobieszkowie (województwo łódzkie) otrzymało w 1996 r. od WUP w Łodzi dofinansowanie w wysokości 70 %, ponieważ zostało potraktowane jako jednostka wchodząca w skład struktury resortu pracy. Stanowiło to naruszenie zasad określonych przez Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych i spowodowało uprzywilejowanie tego podmiotu, a w tym samym roku w 22 przypadkach nie doszło do zawarcia umowy z powodu braku środków. Podobnie postępowano z podległymi Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Łodzi Rejonowymi Urzędami Pracy, którym ze środków Funduszu sfinansowano usuwanie barier architektonicznych w 65 % (Nr 1 i 2) oraz 70 % (Nr 3), a w Rejonowym Urzędzie Pracy w Pabianicach w 100 %.

W omawianym okresie w 20 kontrolowanych WUP-WOZiRON rozliczono 1829 umów, a nie udało się rozliczyć - pomimo upływu terminu - 135.

3.4. Ustalenia w Oddziałach PFRON.

Analiza działalności Oddziałów PFRON (zarówno po kontroli Zarządu Funduszu jak i oddziałów terenowych) wykazała m.in., że po przejęciu w 1998 r. przez Oddziały PFRON zadań w zakresie likwidacji barier miały one obowiązek uzyskania aprobaty Centrali na dofinansowanie wniosków, w których kwota środków Funduszu przekraczała 50.000 zł. W I półroczu 1998 r. do Centrali wpłynęło 56 wniosków pozytywnie zaopiniowanych przez Oddziały, z których tylko 7 otrzymało aprobatę. Pozostałe nie spełniały warunków określonych w „Zasadach...” z 1998 r.

Np. w Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze: brak było dokumentacji projektowej przedstawiającej, iż obiekt jest dostępny dla niepełnosprawnych, naliczona kwota na dostawę i montaż windy była błędna, gdyż powinna wynikać z umowy z wykonawcą; w Specjalistycznym Rehabilitacyjnym ZOZ we Wrocławiu stwierdzono: brak pozwolenia na budowę, koszt określono na podstawie jednej tylko oferty – nie przeprowadzono przetargu, wymiana wyeksploatowanego dźwigu na nowy nie była likwidacją barier architektonicznych; w Urzędzie Miejskim w Garwolinie – stwierdzono, że wymiana zniszczonej nawierzchni chodników oraz wymiana zniszczonych krawężników betonowych na nowe, a także zwiększenie ilości krtek ściekowych – nie było likwidacją barier; w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie stwierdzono, że: w kosztorysie podwójnie policzono koszt linii kablowej, brak było ofert dostawców urządzenia dźwigowego oraz konstrukcji aluminiowej przedsionka, a w wartości przedsięwzięcia nie uwzględniono podatku VAT.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli fakt, iż wszystkie przedstawione do aprobaty wnioski były pozytywnie zaopiniowane przez Oddziały PFRON świadczy o niedostatecznej znajomości obowiązujących zasad dofinansowywania usuwania barier architektonicznych przez pracowników opiniujących. Kontrola 13 Oddziałów PFRON wykazała m.in., że do końca czerwca 1998 r. wpłynęły do nich 1492 wnioski, z których wstępnie zaopiniowano pozytywnie 821 (55%). W pierwszym półroczu 1998 r. zawarto jedynie 128 umów (w trzech Oddziałach, na łączną kwotę dofinansowania 1.817,8 tys. zł - przyznany limit dla wszystkich Oddziałów wynosił 27.000 tys. zł), z tego tylko jedną

rozliczono (bez protokołu odbioru prac)

Wykazano również w 13 skontrolowanych Oddziałach PFRON inne nieprawidłowości, w tym m.in.:

Opieszale rozpatrywano wnioski w I półroczu. W Oddziałach PFRON: w Lublinie gdzie na 110 złożonych wniosków rozpatrzono 77, w Gdańsku ze 135 wstępnie zakwalifikowanych do realizacji dokonano wizji tylko u 69 wnioskodawców, w Siedlcach na 96 złożonych rozpatrzono 14.

W Oddziale w Tarnowie wykazano nieprzestrzeganie „Zasad...” z 1998 r. bowiem ujawniono brak rejestru wniosków i przyznawanie dofinansowania na podstawie niekompletnych wniosków, np. Parafii Rzymsko-Katolickiej (48 tys zł) oraz dwóm osobom niepełnosprawnym (łącznie 34,7 tys. zł).

W Oddziale w Toruniu zaplanowano 26 kontroli, z czego do 30 czerwca 1998 r. wykonano tylko 3 tj. 11,5% założonego planu rocznego. Ponadto w ca 60% przypadków udzielano odpowiedzi zainteresowanym z opóźnieniem.

3.5. Ustalenia w jednostkach korzystających ze środków Funduszu.

Kontrolowane 114 jednostek otrzymało w latach 1995 –1997 - za pośrednictwem 20 WUP – WOZiRON - dofinansowanie w łącznej kwocie 19.978 tys. zł. Stanowiło to 32,3 % kwoty wydatkowanej przez te WUP-y na likwidację barier architektonicznych.

W 76 jednostkach (66,6 % skontrolowanych), które wydały 9.313 tys. zł (46,6 % kwoty objętej kontrolą) stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieprzestrzeganiu:

- prawa budowlanego (33 przypadki), w tym m.in. brak pozwoleń na budowę (w 12 jednostkach), nie zawiadomienie organu nadzoru budowlanego o zamiarze rozpoczęcia robót budowlanych (12), niezgłoszenie zakończenia budowy i użytkowanie obiektu bez pozwolenia nadzoru budowlanego (4), wadliwie wydana decyzja o pozwoleniu na budowę (1),
- ustawy o zamówieniach publicznych (32 przypadki), w tym m.in. w 6 pominięto postępowanie o zamówieniach publicznych, w 14 stosowano niewłaściwy tryb postępowania , w 4 brak było dokumentacji z postępowania , w 8 wadliwie ogłoszono przetarg
- ustawy o rachunkowości (1 przypadek)

- prawo budżetowego (4 przypadki), poprzez zaciągnięcie zobowiązań (niezależnie od naruszenia dyscypliny budżetowej z tytułu naruszenia postanowień ustawy o zamówieniach publicznych),
- postanowień zawartych umów o dofinansowanie (16 przypadków).

Wykazano, że w 7 jednostkach przyznane dofinansowanie z WUP – WOZiRON na likwidację barier architektonicznych w łącznej kwocie 483 tys. zł wykorzystano niezgodnie z przeznaczeniem. W jednej jednostce kwestionowano celowość wydatkowania na usuwanie barier środków w wysokości 800 tys. zł.

Przeprowadzone kontrole w jednostkach korzystających z dofinansowania wykazały istotne uchybienia zarówno w przygotowaniu inwestycji (zwłaszcza kosztorysów, dokumentacji technicznej), dokonywaniu wyboru wykonawcy jak i przestrzeganiu przepisów prawa budowlanego (w tym niezyskiwaniu decyzji o pozwoleniu na budowę, niezgłaszaniu rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych, niezyskiwaniu pozwolenia na użytkowanie, postępowaniu związanego z wykonywaniem nadzoru, itp.).

W 28,9 % kontrolowanych jednostek naruszono przepisy prawa budowlanego. W skrajnych przypadkach naruszano kilka przepisów, m.in.:

W Domu Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli wykonano szyb windy towarowo – osobowej wraz z montażem urządzeń dźwigu. Wykonanie tych prac nastąpiło bez geodezyjnego wytyczenia obiektu szybu windowego w terenie. Nie sporządzono też geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej po jego wybudowaniu. Niedopełniono w ten sposób obowiązku wynikającego z art. 43 ust. 1 prawa budowlanego. Czynności związane z geodezyjną inwentaryzacją powykonawczą wykonano dopiero po ujawnieniu tego faktu przez kontrolę NIK. Stwierdzono także, że w okresie od dnia 15 maja 1996 r. do 16 września 1996 r. w czasie budowy szybu windy była dokonana zmiana kierownika budowy, o której nie powiadomiono Urzędu Rejonowego stosownie do art. 44 ust. 1 i 2 prawa budowlanego. Wykonywane były także roboty budowlane polegające na budowie instalacji elektrycznej zasilającej dźwig. Prowadzono je bez ustanowienia kierownika robót w tej specjalności oraz bez nadzoru osoby posiadającej stosowne kwalifikacje zawodowe, co stanowiło naruszenie przepisów art. 42 ust. 1 i 4 prawa budowlanego.

W Szpitalu Rejonowym Gruzlicy i Chorób Płuc w Tuszynie zrealizowano budowę dźwigu i pomieszczenia maszynowni. Zgodnie z decyzją o pozwoleniu na budowę Szpital zobowiązany był do zgłoszenia zakończenia budowy w Urzędzie Gminy w Tuszynie, co najmniej na 14 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania obiektu. Zgłoszenia nie dokonano. Ponadto Szpital nie zgłosił właściwemu organowi nadzoru budowlanego faktu przystąpienia do robót budowlanych polegających na wykonaniu podjazdu dla osób niepełnosprawnych

przy wejściu do jednego z pawilonów. Obowiązek zgłaszania takich robót wynikał z art. 30 ust. 1 pkt 1 prawa budowlanego.

Ujawniono także naruszenia prawa budowlanego przez organy, do których należy sprawowanie nadzoru budowlanego. Przykładowo:

W Urzędzie Miejskim w Brzesku przebudowano wejście do budynku urzędu przed wydaniem przez Burmistrza decyzji o pozwoleniu na budowę, a zatwierdzony projekt nie odpowiadał warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r.²⁹ Wykonana na podstawie tego projektu - kosztem 4,7 tys. zł - pochylnia nie odpowiadała wymogom tego rozporządzenia, bowiem nie zapewniała bezpieczeństwa użytkownikom.

W Urzędzie Rejonowym w Pabianicach zatwierdzono decyzje o pozwoleniu na budowę, pomimo naruszenia przepisu § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r.³⁰. Naruszono też przepisy § 147 ust. 2 i § 148 ust. 2, powołanego rozporządzenia, nakazujące w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt stały ludzi i pozbawionych możliwości infiltracji powietrza zewnętrznego, instalowanie urządzeń zapewniających jego napływ. Brak też było oświadczenia o zapewnieniu dostaw gazu – co w świetle przepisów art. 34 ust. 3 pkt. 3 oraz art. 35 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3 prawa budowlanego - nie pozwalało na zatwierdzenie projektu remontu budynku Oddziału Komunikacji i nie dawało podstaw do udzielenia pozwolenia na budowę.

Kontrola w Urzędzie Rejonowym w Rybniku ujawniła, że rozpoczęto eksploatację dźwigu osobowego, pomimo to, że nie uzyskano pozwolenia na jego użytkowanie, do czego zobowiązano w decyzji o pozwoleniu na budowę. Naruszało to postanowienia art. 55 prawa budowlanego.

Wykonywanie prac związanych z likwidacją barier w przypadkach dobrze przygotowanych inwestycji nie powodowało trudności, a terminy umowne pozwalały zakończyć zadania w terminie. I tak np.:

W Domu Pomocy Społecznej w Giżycku kontrolujący stwierdził, że zamontowano drzwi samoczynne i wykonano podjazd dla wózków inwalidzkich. Udokumentowany koszt całości zadania (ponad 47 tys. zł) został w 50% zrefundowany przez WUP, a zadanie wykonano w sposób rzetelny i gospodarny przy zachowaniu zasad wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych, prawa budowlanego, a także zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.

W Urzędzie Miasta Dębica stwierdzono, że zaplanowane roboty związane z usuwaniem barier architektonicznych wykonano zgodnie ze sztuką

²⁹ Zob. przyp. 24.

³⁰ Zob. przyp. 24.

budowlaną i zachowaniem wszystkich wymogów prawnych, a przyznane dofinansowanie z Funduszu wykorzystano w 96,5%.

Nie wszystkie jednostki posiadały zabezpieczone środki własne, a inwestycje pomimo to były podejmowane (realizowano je np. częściowo z środków na wydatki bieżące, zaciągając zobowiązania, bądź też z funduszy przekazywanych przez PFRON). W przypadku jednostek budżetowych stanowiło to naruszenie postanowień art. 29 ust. 1 prawa budżetowego oraz § 35 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 sierpnia 1991 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wykonywania budżetu państwa³¹.

W czasie kontroli Sanatorium Rehabilitacyjnego dla Dzieci im. J. Korczaka w Krasnobrodzie ustalono, że rozpoczęło tam inwestycję nie tylko nie mając własnych środków na ten cel w 1995 r., ale także nie planując takich wydatków w 1996 r. Zawierając umowę o roboty budowlane Sanatorium zaciągnęło zobowiązania wymagalne przekraczające plan finansowy w zakresie wydatków inwestycyjnych.

W Samodzielnym Publicznym ZOZ w Tomaszowie Lubelskim ujawniono, że zadanie inwestycyjne finansowane było z nakładów na środki bieżące, co stanowiło naruszenie dyscypliny budżetowej (art. 42 pkt 1 ust. 3 prawa budżetowego).

Badania wykazały także, że w Samodzielnym Publicznym ZOZ w Mińsku Mazowieckim brak dostatecznej ilości środków własnych spowodował opóźnienie terminu zakończenia prac o ponad rok i wzrost kosztów realizacji zadania o 60 tys. zł.

Istotne nieprawidłowości ujawniła kontrola także w zakresie przestrzegania przez kontrolowane jednostki postanowień ustawy o zamówieniach publicznych. Obowiązek udzielania zamówień publicznych przy korzystaniu z dofinansowania PFRON przewidywały postanowienia umów zawieranych z WUP.

Stwierdzono, że 28 % skontrolowanych jednostek naruszyło przepisy w tym zakresie. W szczególności bezzasadnie zaniechano postępowania w formie przetargu nieograniczonego i naruszano tryb postępowania przewidziany ustawą.

W Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Zamościu ustalono m.in., że zlecono Przedsiębiorstwu Produkcyjno - Usługowo - Handlowemu „Wena” roboty o wartości 29.450,19 zł w trybie zamówienia z wolnej ręki co stanowiło naruszenie art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych; zakupiono z pominięciem postępowania o zamówienie publiczne (w marcu 1996 r.) ścianki aluminiowe o wartości 18.364,70 zł, organizowano przetargi ograniczone na wybór wykonawcy robót z pominięciem

³¹ Dz. U. Nr 76, poz. 333 ze zm.

wymogu wynikającego z art. 33 ust. 2 - 4 ustawy (nie wysyłano zaproszeń do zgłaszania zainteresowania udziałem w przetargu). W umowie zawartej z Przedsiębiorstwem Produkcyjno - Usługowym „Inwex” w Szczepleszynie, określono inne niż ustalono w przetargu nośniki kosztów, co stanowiło naruszenie art. 40 ust. 1 ustawy. Łączna wartość robót zleconych przez Szpital, z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych w okresie objętym kontrolą wyniosła 94.287,25 zł,

W Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. im. Fryderyka Chopina w Olsztynie zawarto dwie umowy z całkowitym pominięciem ustawy o zamówieniach publicznych. Dotyczyło to opracowania projektu modernizacji wejścia głównego i sanitariatów budynku z przystosowaniem ich dla osób niepełnosprawnych (zadanie o wartości 9,3 tys. zł) oraz pełnienia nadzoru inwestorskiego nad modernizacją i przystosowaniem Szkoły dla osób niepełnosprawnych (wartość prac 8 tys. zł).

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 57 ust.1 pkt. 14 prawa budżetowego naruszenie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny budżetowej.

Biorąc pod uwagę konieczność zachowania zasad legalności postępowania w przypadku wydatkowania środków publicznych opisane sytuacje świadczyły o braku skutecznego nadzoru nad wydatkowaniem kwot z Funduszu przez WUP.

Wykazano, że w 7 jednostkach przyznane przez WUP – WOZiRON dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych w łącznej kwocie 483 tys. zł wykorzystano niezgodnie z przeznaczeniem. Np.:

ZOZ w Będzinie wydatkował 186,6 tys. zł z przyznanego dofinansowania na zadania nie polegające na likwidacji barier architektonicznych. Sfinansowano m.in. remonty: brudowników, ubikacji i łazienek dla personelu w oddziałach szpitalnych, kuchenek oddziałowych, pokoi pielęgniarskich, gabinetów lekarskich, a także wyłożenie nowych wykładzin podłogowych w salach dla chorych w Oddziale Wewnętrznym.

Wojewódzki Ośrodek Kultury w Elblągu ze środków PFRON (10,7 tys. zł) sfinansował wykonanie i zamontowanie sufitu podwieszonego, wykonanie ścianek aluminiowych w pomieszczeniach kasy oraz zakup sprzętu oświetleniowego.

Sanatorium Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Ciechocinku rozliczyło w WUP-WOZiRON dwa rachunki (na kwoty: 20.162 zł i 20.489 zł), które nie stanowiły kosztów realizacji zadania usunięcia barier w 10 pokojach.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Słupsku (SOSW) kwestionowano celowość wydatkowania na usuwanie barier środków w wysokości 800 tys. zł.

W SOSW z udziałem środków PFRON w wysokości 750 tys. zł realizowano w latach 1993-95 modernizację budynku dydaktycznego. Po modernizacji budynek odpowiadał przeznaczeniu i spełniał warunki do rozpoczęcia jego użytkowania, jednak bez likwidacji barier architektonicznych. Odstępstwa polegały na braku dźwigu dla niepełnosprawnych, braku automatycznych drzwi i wyposażenia sanitariatów dla osób niepełnosprawnych. Aneksiem do umowy zawartej w 1993 r. rozszerzono zakres robót o brakujące elementy (wartość zadania wzrosła o 100 tys. zł, z tego 50 tys. zł z PFRON). Zadanie zakończono w 1996 r. SOSW przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym w wieku 7 do 24 lat. Wg stanu na dzień kontroli do Ośrodka uczęszczało 391 dzieci z których 9 poruszało się na wózkach inwalidzkich. Dzieci te były objęte indywidualnym tokiem nauczania, realizowanym głównie w ich domach rodzinnych.

Ujawnione w 16 przypadkach nieprzestrzeganie postanowień zawartych umów o dofinansowanie polegało m.in. na niedotrzymywaniu umownych terminów realizacji zadań, braku aneksów do umów w przypadkach zmian terminów, jak również zakresu robót. Np.:

W Domu Pomocy Społecznej w Głownie prace związane z budową szybu windy rozpoczęto z czteromiesięcznym opóźnieniem, co spowodowało wzrost kosztów robocizny o 14 %.

W Gospodarstwie Pomocniczym Komendy Głównej OHP – Ośrodek Szkoleniowo - Wypoczynkowy w Dobieszkowie roboty zakończono dopiero po upływie ponad 6 miesięcy od terminu przewidzianego w aneksie do umowy. Zgodnie z postanowieniami zawartej z WUP w Łodzi umowy wszelkie zmiany – w tym zmiany terminu – wymagały pod rygorem nieważności formy pisemnej.

Metalowa Spółdzielnia Inwalidów w Barczewie ukończyła przebudowę wejścia do budynku Spółdzielni z 60 dniowym opóźnieniem. Zmiana terminu nie była potwierdzona aneksem. Pomimo niedotrzymania warunków umowy Spółdzielnia otrzymała dofinansowanie w pełnej wysokości.

W efekcie realizacji umów w jednostkach korzystających z dofinansowania ze środków PFRON wykonano m.in.: 40 pochylni lub podjazdów umożliwiających dostanie się do budynku, 38 szyby windowe bądź zamontowano windy, 178 adaptacji wejść (co polegało np. na montażu drzwi automatycznych, poszerzeniu drzwi, wymianie drzwi wewnętrznych), 53 adaptacje łazienek i sanitariatów, 27 modernizacje ulic (np. wyrównanie poziomów, sygnalizacja dźwiękowa i świetlna). Dokonywano także innych prac np. polegających na przystosowaniu dla niepełnosprawnych pomieszczeń hotelowych, szkół itp.

**Przebieg postępowania pokontrolnego i działań podjętych po
zakończeniu kontroli**

1. Wyniki kontroli przedstawiono w 149 protokołach kontroli, które zostały podpisane (w 148 przypadkach) przez kierowników skontrolowanych podmiotów bez odmowy podpisu i zgłoszenia zastrzeżeń przewidzianych w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK.
2. W oparciu o ustalenia kontroli do wszystkich kierowników jednostek kontrolowanych skierowano wystąpienia pokontrolne. Ustalenia omówiono na 34 naradach pokontrolnych w badanych jednostkach z udziałem ich kierownictwa, a także przedstawicieli organów nadzorujących. Do dnia 10 grudnia 1998 r. skierowano 174 wystąpienia zawierające ocenę skontrolowanej działalności oraz uwagi i wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Działania dodatkowe podjęto w 65 przypadkach, w tym w jednym przypadku powołano specjalistę, w jednym także biegłego. Również w jednym przypadku skierowano w trybie art. 63 ustawy o NIK zawiadomienie do prokuratury (w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa określonego w art. 77 ust. 1 ustawy o rachunkowości³²), w jednym powiadomiono Prezydenta Miasta (jako wykonującego zadania organu nadzoru budowlanego) o ujawnieniu faktów wskazujących na naruszenie prawa budowlanego³³ przez uczestników realizacji zadania.
3. W czterech przypadkach do ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniach zgłoszono zastrzeżenia, z czego w dwóch komisja odwoławcza oddaliła zastrzeżenia w całości, w jednym częściowo uwzględniła, jedno do 30.11.1998 r. nie zostały rozstrzygnięte. W trzech wypadkach przedstawiono oceny wskazujące na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości. W pięciu Najwyższa Izba Kontroli skierowała zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny budżetowej, kolejnych pięć zawiadomień jest w trakcie opracowania.
4. Stwierdzono w toku kontroli uszczuplenia na kwotę 469.372 zł i nieprawidłowe wydatki na 1.285.106,65 zł. W udzielonych odpowiedziach poinformowano już o odzyskaniu 12.370 zł.

³² Zob. przyp. 10

³³ Zob. przyp. 5

5. W wyniku postępowania pokontrolnego zastosowano różnego rodzaju sankcje w stosunku do 12 osób, z tego 2 wypowiedziano umowę o pracę, 3 wymierzono karę grzywny, a na pozostałe osoby nałożono kary regulaminowe.
6. W odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne jednostki informowały o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków i sposobie wykorzystania uwag, a ponadto dodatkowo o zastosowanych sankcjach (np. WUP w Radomiu poinformował o zwolnieniu jednej osoby podobnie jak Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu). Ponadto w jednym przypadku Burmistrz Miasta Tuszyna decyzją nakazał wstrzymanie użytkowania podjazdu dla niepełnosprawnych w Szpitalu Rejonowym, a za samowolne jego użytkowanie skierował wniosek o ukaranie inwestora do Kolegium ds. Wykroczeń przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Tryb. W odpowiedzi z Sądu Wojewódzkiego w Radomiu poinformowano o skierowaniu zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny budżetowej przez główną księgową do Resortowej Komisji Orzekającej przy Ministrze Sprawiedliwości.
- Prezes Zarządu PFRON poinformował o sposobie wykorzystania przedstawionych uwag, a w szczególności o przyjęciu uchwały w sprawie kompleksowych zasad kontroli.

**DYREKTOR DELEGATURY NIK
w Łodzi**

Henryk Tytoń

**Akceptuję
WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**

Zbigniew Wesółowski
Warszawa 1998 r.

**Zatwierdzam
PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**

Janusz Wojciechowski
Warszawa 22.12. 1998 r.

Załącznik Nr 1

Wykaz kontrolowanych jednostek

1. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie
2. Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej – Biuro Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Warszawie
3. Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
4. Wojewódzki Urząd Pracy w Piotrkowie Trybunalskim
5. Wojewódzki Urząd Pracy w Sieradzu
6. Wojewódzki Urząd Pracy w Skierniewicach
7. Wojewódzki Urząd Pracy w Kaliszu
8. Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
9. Wojewódzki Urząd Pracy w Słupsku
10. Wojewódzki Urząd Pracy w Suwałkach
11. Wojewódzki Urząd Pracy w Nowym Sączu
12. Wojewódzki Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim
13. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
14. Wojewódzki Urząd Pracy w Zamościu
15. Wojewódzki Urząd Pracy w Siedlcach
16. Wojewódzki Urząd Pracy w Radomiu
17. Wojewódzki Urząd Pracy w Elblągu
18. Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
19. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
20. Wojewódzki Urząd Pracy w Tarnobrzegu
21. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
22. Wojewódzki Urząd Pracy w Tarnowie
23. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Łodzi
24. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Sieradzu
25. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Siedlcach
26. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku
27. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Kaliszu
28. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Poznaniu
29. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Tarnowie
30. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Katowicach
31. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Kielcach
32. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Radomiu
33. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie
34. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Toruniu
35. Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Lublinie
36. Banku Spółdzielczy w Suwałkach
37. Samodzielny ZOZ Ośrodek Rehabilitacji w Suwałkach
38. Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Elku
39. Dom Pomocy Społecznej w Giżycku
40. Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie
41. Urząd Wojewódzki w Suwałkach
42. Bursa Szkolna w Grudziądzu
43. Wojewódzki Szpital Zakaźny w Toruniu
44. Fundacja „Wypoczynek” – Sanatorium Uzdrawiskowe w Ciechocinku
45. Samodzielne Centrum Stomatologii w Toruniu
46. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego w Toruniu
47. Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Ciechocinku
48. Pierwszy Komercyjny Banku S.A. w Lublinie, Oddział w Tarnobrzegu
49. Spółdzielni Mieszkaniowej w Stalowej Woli
50. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli
51. Urząd Miasta w Stalowej Woli
52. Wojewódzki Szpital Zespolony im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie

53. Urząd Miejski w Brzesku
54. ORBIS S.A. Oddział - Hotel „Beskid” w Nowym Sączu
55. Przedsiębiorstwo Usług Socjalnych „HUT-PUS” S.A. - Dom Wczasowy „Walcownik” w Krynicy
56. Sanatorium „Energetyk” w Krynicy
57. Urząd Miejski w Dębicy
58. Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych - Spółkę z o.o. w Sosnowcu
59. Urząd Miasta w Dąbrowie Górniczej
60. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu
61. Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr J. Daaba w Piekarach Śląskich
62. Zespół Opieki Zdrowotnej w Będzinie
63. Politechnika Śląska w Gliwicach
64. Urząd Miejski w Sosnowcu
65. Zespół Opieki Zdrowotnej w Piekarach Śląskich
66. Dom Pomocy Społecznej w Gliwicach
67. Urząd Gminy w Kluczach
68. Urząd Rejonowy w Rybniku
69. Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Poznaniu - Kiekrzu
70. Państwowy Szpital Kliniczny nr 2 Akademii Medycznej w Poznaniu
71. Zespół Opieki Zdrowotnej Poznań-Grunwald
72. Rejonowy Urząd Pracy w Obornikach Wielkopolskich
73. Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpitalu Zespolony w Zamościu
74. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim
75. Sanatorium Rehabilitacyjne dla Dzieci im J. Korczaka w Krasnobrodzie
76. Rejonowy Urząd Pracy w Tczewie
77. Jacht-Klub w Elblągu
78. Urząd Miasta i Gminy w Sztumie
79. Urząd Skarbowy w Elblągu
80. Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
81. Zespół Opieki Zdrowotnej w Sopocie
82. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sztumie
83. Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych w Gdańsku-Brzeźnie
84. Urząd Miejski w Gdańsku
85. Wojewódzki Ośrodek Kultury w Elblągu
86. Urząd Wojewódzki w Gdańsku
87. Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu
88. Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Gorzowie Wielkopolskim
89. Urząd Miasta i Gminy w Choszczynie
90. Urząd Miasta i Gminy w Witnicy
91. Dom Pomocy Społecznej w Machowinku
92. Spółdzielnia Niewidomych im. mjr Edwina Wagnera w Słupsku
93. Kuratorium Oświaty w Słupsku
94. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lęborku
95. Sąd Rejonowy w Lęborku
96. Pomorski Bank Kredytowy S.A. Grupa Pekao Oddział w Lęborku
97. Kaliska Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Kaliszu
98. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Krotoszynie
99. Urząd Miasta w Ostrowie Wielkopolskim
100. Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu
101. Dom Pomocy Społecznej w Barczewie
102. Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” w Olsztynie
103. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mragowie

104. Metalowa Spółdzielnia Inwalidów w Barczewie
105. Zespół Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim
106. Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Fryderyka Chopina w Olsztynie
107. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Mińsku Mazowieckim
108. Zespół Szkół Rolniczych w Miętne
109. Spółdzielnia im. gen Kleeberga "Łuksja" w Łukowie
110. Urząd Miasta Garwolin
111. Urząd Gminy i Miasta w Przysusze
112. Zakład Opieki Zdrowotnej w Przysusze
113. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu
114. Urząd Wojewódzki w Siedlcach
115. Dom Pomocy Społecznej Św. Józefa w Mieni
116. Dom Pomocy Społecznej w Mieni
117. Urząd Gminy w Zakrzewie
118. Zarząd Dróg w Mińsku Mazowieckim
119. Urząd Miasta i Gminy w Kozienicach
120. Dom Pomocy Społecznej w Łodzi
121. Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekłe Chorych w Pabianicach
122. Dom Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim
123. I Dom Pomocy Społecznej w Łodzi
124. Dom Pomocy Społecznej w Głownie
125. Urząd Rejonowy w Pabianicach
126. Urząd Miejski w Skierniewicach
127. Urząd Wojewódzki w Skierniewicach
128. Szpital Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim
129. Zakład Opieki Zdrowotnej w Pabianicach
130. Szpital Rejonowy Gruźlicy i Chorób Płuc w Tuszynie
131. Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgierzu
132. Wojewódzki Szpital Zespolony w Zgierzu
133. Urząd Gminy w Zgierzu
134. Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom” w Brzezinach
135. Zarząd Nieruchomościami Miejskimi w Piotrkowie Trybunalskim
136. Dom Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli
137. Gospodarstwo Pomocnicze Komendy Głównej OHP – Ośrodek Szkoleniowo - Wypoczynkowy w Dobieszkowie
138. Urząd Miejski w Piotrkowie Trybunalskim
139. Urząd Miejski w Zduńskiej Woli
140. Miejski Ośrodek „Relaks” w Zduńskiej Woli
141. Fundacja „Zdrowie Mieszkańców Rejonu Sieradza” w Sieradzu
142. Młodzieżowy Dom Kultury w Sieradzu
143. Urząd Wojewódzki w Suwałkach
144. Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie
145. Miejski Klub Sportowy „Pogoń” w Siedlcach
146. Miejsko – Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kozienicach
147. Miejski Zarząd Budynków Spółka z o.o. w Tarnowie
148. Dom Pomocy Społecznej w Słupsku
149. Sąd Wojewódzki w Radomiu.

Załącznik nr 2

Potrzeby w zakresie likwidacji barier architektonicznych zgłoszone do planu przez

Wojewódzkie Ośrodki Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, plan

i wykonanie w latach 1995 – 1997

[tys. zł]

Lp.	WOZiRON	1995				1996				1997			
		Potrzeby zgłoszo- ne do proj. planu	Plan	Wykona- nie	% 5:4	Potrzeby zgłoszo- ne do proj. planu	Plan	Wykona- nie	% 9:8	Potrzeby zgłoszo- ne do proj. planu	Plan	Wykona- nie	% 13:12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	warszawskie	X	2.150,0	1.111,7	51,7	3.000,0	3.365,0	2.482,2	73,8	3.000,0	2.200,0	1.868,7	84,9
2	bialskopodlaskie	X	200,0	39,4	19,7	170,0	526,0	396,1	75,3	200,0	100,0	85,0	85,0
3	Białostockie	X	280,0	190,4	68,0	1476,0	1.068,0	1.018,9	95,4	700,0	400,0	400,0	100,0
4	Bielskie	X	396,0	476,7	120,4	2.000,0	1.353,0	1.353,0	100,0	2.000,0	400,0	325,5	81,4
5	Bydgoskie	X	4.200,0	3.369,2	80,2	1.575,6	5.080,0	1.908,8	37,6	5.000,0	2.700,0	2.595,4	96,1
6	Chełmskie	X	227,1	241,1	106,2	150,0	745,0	651,8	87,5	300,0	200,0	200,4	100,2
7	Ciechanowskie	X	210,0	41,2	19,6	600,0	758,0	720,0	95,0	720	200,0	191,5	95,7
8	Częstochowskie	X	1.135,2	930,4	82,0	1.899,9	1.831,0	1.270,5	69,4	1.800,0	400,0	304,0	76,0
9	Elbląskie	X	330,5	342,5	103,6	1.800,0	747,0	727,2	97,3	1.800,0	200,0	198,6	99,3
10	Gdańskie	X	2.101,2	2.058,7	98,0	27.500,0	4.133,0	1.800,3	43,6	7.000,0	2.700,0	2.463,7	91,2
11	Gorzowskie	X	260,0	142,2	54,7	15.000,0	1.074,0	610,2	56,8	1.600,0	400,0	399,5	99,9
12	Jeleniogórskie	X	230,0	84,8	36,9	600,0	511,0	511,0	100,0	800,0	200,0	192,9	96,4
13	Kaliskie	X	280,0	394,2	140,0	350,0	525,0	416,2	79,3	600,0	200,0	195,4	97,7
14	Katowickie	X	14.070,7	10.324,0	73,4	20.653,8	13.080,0	9572,8	73,2	15.000,0	6.300,0	6.004,4	95,3
15	Kieleckie	X	592,2	557,1	94,1	3.000,0	2.739,0	2.729,3	99,6	3.000,0	700,0	698,4	99,8
16	Konińskie	X	200,0	197,3	98,7	350,0	1.274,0	564,9	44,3	1.200,0	500,0	500,0	100,0
17	Koszalińskie	X	916,0	498,0	54,4	1.245,0	1.393,0	1.199,9	86,1	1.600,0	300,0	291,4	97,1
18	Miejskie krakowskie	X	1.231,8	393,0	31,9	1.800,0	4.477,0	1.749,6	39,1	3.300,0	2.200,0	1.791,8	81,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
19	Krośnieńskie	X	460,0	419,9	91,3	300,0	818,0	739,8	90,4	600,0	300,0	245,5	81,8
20	Legnickie	X	883,3	515,8	58,4	500,0	1.168,0	895,6	76,7	2.000,0	300,0	294,5	98,2
21	Leszczyńskie	X	220,0	50,5	23,0	800,0	1.232,0	757,8	61,5	1.000,0	400,0	326,5	81,6
22	Lubelskie	X	1.170,0	1.289,7	110,2	1.100,0	2.574,0	2.263,2	87,9	2.500,0	600,0	704,9	117,5
23	Łomżyńskie	X	200,0	240,8	120,4	300,0	397,0	383,9	96,7	300,0	200,0	205,0	102,5
24	Miejskie łódzkie	X	1.655,4	1.439,8	87,0	15.000,0	3.235,0	2.37,0	63,0	3.500,0	4.143,0	1.774,8	42,8
25	Nowosądeckie	X	490,0	417,0	85,1	640,0	2.492,0	2.459,8	98,7	2.000,0	800,0	733,0	91,6
26	Olsztyńskie	X	417,1	519,7	124,6	3.000,0	1.174,0	1.060,7	90,4	2.500,4	400,0	410,3	102,6
27	Opolskie	X	310,0	193,8	62,5	1.300,0	1.286,0	844,5	65,7	0,0	400,0	397,6	99,4
28	Ostrołęckie	X	209,0	106,7	51,0	250,0	674,5	508,7	75,4	500,0	200,0	198,8	99,4
29	Piłskie	X	260,0	231,4	89,0	700,0	567,0	564,5	99,6	500,0	200,0	196,3	98,2
30	Piotrkowskie	X	207,0	74,8	36,1	872,0	1.227,0	416,6	34,0	800,0	200,0	163,0	81,5
31	Płockie	X	200,0	65,8	32,9	400,0	694,0	601,7	86,7	700,0	200,0	200,0	100,0
32	Poznańskie	X	972,0	315,7	32,5	1.000,0	2.528,0	1.672,7	66,2	2.000,0	1.000,0	804,8	80,5
33	Przemyskie	X	326,1	132,5	40,6	2.000,0	1.053,0	483,0	45,9	1.000,0	500,0	472,8	94,6
34	Radomskie	X	490,3	293,4	59,8	1.000,0	1.074,0	970,4	90,4	800,0	300,0	300,0	100,0
35	Rzeszowskie	X	599,1	301,5	50,3	3.500,0	1.222,0	343,4	28,1	885,0	600,0	599,5	99,9
36	Siedleckie	X	653,6	508,0	77,7	700,0	827,0	525,0	63,5	300,0	300,0	278,2	92,7
37	Sieradzkie	X	294,4	200,0	67,9	600,0	413,0	289,0	70,0	300,0	100,0	99,1	99,1
38	Skierniewickie	X	270,0	96,3	35,3	600,0	738,0	392,8	53,2	400,0	200,0	206,5	103,3
39	Słupskie	X	200,0	389,7	194,8	810,0	421,0	335,2	79,6	600,0	100,0	100,0	100,0
40	Suwalskie	X	200,0	109,3	54,7	800,0	707,0	532,6	75,3	600,0	200,0	199,2	99,6
41	Szczecińskie	X	420,9	593,4	141,0	5.295,0	1.000,0	105,0	10,5	3.400,0	400,0	862,7	215,7
42	Tarnobrzeskie	X	449,5	333,1	74,1	1.500,0	1529,0	1.050,0	68,7	1.200,0	400,0	403,8	101,0
43	Tarnowskie	X	350,0	86,9	24,8	500,0	1.665,0	751,0	45,1	500,0	300,0	298,0	99,3
44	Toruńskie	X	481,6	539,7	112,1	700,0	1.073,0	619,0	57,7	1.000,0	200,0	196,2	98,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
45	Wałbrzyskie	X	469,0	192,8	41,1	2.000,0	1.422,0	631,2	44,4	1.000,0	800,0	819,1	102,4
46	Włocławskie	X	630,7	465,8	73,9	1.080,0	1.268,0	748,7	59,0	1.200,0	500,0	451,4	90,3
47	Wrocławskie	X	649,4	515,5	79,4	620,0	1.506,0	1.162,4	77,2	1.500,0	1.800,0	1.823,9	101,3
48	Zamojskie	X	270,0	82,4	30,5	480,0	1.273,0	1.156,8	90,9	900,0	300,0	320,4	106,5
49	Zielonogórskie	X	621,2	217,3	35,0	1.000,0	1.875,0	1.212,6	64,7	3.000,0	600,0	555,1	92,5
	Razem	X	44.040,7	32.330 ^a	73,4	132.517,3	83.811,5	56.197,3	67,1	87.105,0	37.243,0	33.347,6	89,5

Uwaga *Po korekcie biegłych wykonanie w 1995 r. wyniosło ostatecznie 27.626 tys. zł

Wykaz jednostek, które korzystały z pomocy PFRON z pominięciem WUP-WOZiRON

Rok 1995

Lp.	Wnioskodawca	opis celu dofinansowania	kwota dofinansowania
1	2	3	4
1	2	3	4
1.	Urząd Miejski 70-456 Szczecin, ul. Armii Krajowej 1	zakup i montaż dźwigu osobowego w wejściu środkowym Urzędu Miasta	67.606,00
2.	Krajowy Ośr. Mieszkalno-Rehab. Dla Osób Chorych na SM 06-561 Słupsk Mazowiecki, Dąbek	zakup i montaż windy schodowej	51.060,02
3.	Akademia Ekonomiczna 40-287 Katowice, ul. 1 Maja 50	Likwidacja barier architektonicznych	1.970.000,00
4.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Pod Tężniami” 87-720-Ciechocinek, ul. Warzelniana 7	Modernizacja i adaptacja pomieszczeń, likwidacja barier architektonicznych	410.892,00
5.	Politechnika Rzeszowska 35-959 Rzeszów, ul. Pola 2	Adaptacja dla osób niepełnosprawnych Domu Studenckiego „Nestor”	42.633,00
6.	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej 26-600 Radom, ul. 1905 Roku 47	Zniesienie barier architektonicznych na dworcach PKS i PKP	600.000,00
7.	Urząd Miasta i Gminy 55-230 Jelcz-Laskowice, ul. Witosa 41	zakup i montaż wind w budynku Przychodni	39.210,00
8.	Zarząd Gminy 84-250 Gniewino	Adaptacja budowanego Ośrodka Zdrowia tj. zakup windy schodowej, budowa podjazdu	232.250,00
9.	Ośrodek Sanatoryjno-Wypoczynkowy „Lech” 78-100 Kołobrzeg, ul. Korzeniowskiego 1	Przygotowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych – wykonanie podjazdu	29.898,42
10.	Szkoła Podstawowa nr 13 63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Świetlicowa 9	Zakup i montaż w placówce : uchwyty w sanitariatach oraz 6 szt. Drzwi dwuskrzydłowe.	44.337,00
11.	Dolnośląska Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych 50-950 Wrocław, ul. Joanitów 13	Zakup i montaż dźwigu na Dworcu Głównym PKP	170.000,00
12.	Wojewódzki Ośrodek Kultury 42-200 Częstochowa, ul. Ogińskiego 13a	Likwidacja barier architektonicznych w sali widowiskowej	18.420,00
13.	Urząd Miejski 10-900 Olsztyn, Pl. Wolności 1	Likwidacja barier architektonicznych i modernizacja Szkoły Podstawowej nr 25 w Olsztynie	218.650,00
14.	Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci i Młodzieży 71-322 Szczecin, Pl. Jakuba Wujka 6	Likwidacja barier architektonicznych w obiekcie placówki	293.474,00
15.	Urząd Miejski 24-100 Puławy, ul. Lubelska 5	Zakup i montaż windy	76.505,00
16.	Urząd Gminy Ciężkowice 33-190 Ciężkowice, ul. 1000-lecia 80a	Dofinansowanie podjazdu do Gminnego Ośrodka Zdrowia	12.000,00
17.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji 15-465 Białystok, ul. Włókiennicza 4	Likwidacja barier architektonicznych, przystosowanie basenu dla osób niepełnosprawnych	210.391,00

1	2	3	4
18.	Urząd Miejski 87-100 Toruń, Pl. Teatralny 2	Zakup i montaż windy	127.778,53
19.	Zarząd Miasta Torunia 87-100 Toruń, Wały Gen. Sikorskiego 8	Zakup i montaż windy oraz drzwi otwieranych automatycznie w budynku Przychodni Rehab.	82.000,00
20.	Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna 08-110 Siedlce, ul. 3-go Maja 54	Dofinansowanie zakupu podnośnika schodowe-go	10.900,00
21.	Urząd Miasta i Gminy 88-150 Kruszwica	likwidacja barier architektonicznych w obiektach sportowych	80.000,00
22.	Uniwersytet Gdański 80-952 Gdańsk, ul. Bażyńskiego 1a	zakup i montaż platformy przyschodowej	37.557,00
23.	Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna 00-246 Warszawa, ul. Miodowa 24	dofinansowanie przystosowania sali teatralnej dla potrzeb osób niepełnosprawnych	98.800,00
24.	Wojewódzki Dom Kultury 25-033 Kielce, ul. Ściegiennego 6	zakup i montaż platformy schodowej	45.643,93
25.	Akademia Ekonomiczna 50-367 Wrocław, ul. Pasteura 1	zakup i montaż dźwigu hydraulicznego w budynku przy ul. Syrokomli 1	129.000,00
26.	Przedsiębiorstwo Państwowe Komunikacji Samochodowej 50-440 Wrocław, ul. Kościuszki 135	przebudowa wejścia głównego do dworca autobusowego	40.000,00
27.	Dom Pomocy Społecznej – Chróscin	Zakup i montaż windy	180.096,00
28.	Klinika Hematologii – Kraków	Zakup i montaż dźwigu	200.000,00
29.	Zakład Opiekuńczo-Wychowawczy – Kraków	Zakup i montaż dźwigu	100.000,00
30.	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Poznań	Remont windy	18.000,00
		Kwota dofinansowań ogółem	5.637.710,90

Rok 1996

Lp.	Wnioskodawca	opis celu dofinansowania	kwota dofinansowania
1.	Urząd Miasta 26-600 Radom, ul. Moniuszki 9	dofinansowanie adaptacji budynku przy ul. Warszawskiej 4	85.550,00
2.	Urząd Miasta 26-600 Radom, ul. Moniuszki 9	zakup i montaż windy i wybudowanie łączników w celu połączenia trzech budynków	85.550,00
3.	Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Specjalnej Troski 86-300 Grudziądz, ul. Moniuszki 130	zakup i montaż dźwigu oraz budowa szybu windowego	124.430,00
4.	Zespół Opieki Zdrowotnej Kamienna Góra	Budowa szybu i montaż dźwigu	179.500,00
5.	Dom Pomocy Społecznej Zielonka	Zakup i montaż dźwigu	120.000,00
6.	Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej Łomża	Zakup i montaż dźwigu	325.800,00
7.	Dom Pomocy Społecznej Psarskie	Modernizacja dźwigu	4.640,00
		Kwota dofinansowań ogółem	925.470,00

Rok 1997

Lp.	Wnioskodawca	opis celu dofinansowania	kwota dofinansowania
1	2	3	4
1.	Urząd Wojewódzki 62-800 Kalisz, Pl. Św. Józefa 5	zakup i montaż dźwigu, budowa szybu windowego oraz przystosowanie kabin dla osób niepełnosprawnych	183.700,00
2.	Urząd Miejski 76-270 Ustka, ul. Dunina 24	przebudowa i remont pochylni – zejście na plażę nr 2	139.338,00
3.	Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka 86-230 Lisewo, ul. Toruńska 6	dofinansowanie przystosowania budynku szkoły do potrzeb osób niepełnosprawnych	27.000,00
4.	Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna 08-110 Siedlce, ul. 3-go Maja 54	zakup i montaż windy w budynku Domu Studenta przy ul. Bema nr 1	180.000,00
5.	Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Warszawa	Zakup i montaż podnośnika	35.000,00
6.	Zespół Opieki Zdrowotnej Bytów	Wymiana dźwigu	116.000,00
		Kwota dofinansowań ogółem	681.038,00

Załącznik Nr 4**Wykaz podstawowych aktów prawnych, na które powołano się w informacji:**

1. Ustawa z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 201, zm.: Dz.U. z 1991 r. Nr 80, poz. 350, Nr 110, poz.472, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i z 1993 r. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127; z 1995 r. Nr 1, poz. 1; Nr 5, poz. 25; Nr 120, poz. 577; z 1995 r. Nr 100, poz. 461; z 1997 r. Nr 123, poz. 776);
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, zm.: Dz. U. z 1997 r., Nr 160, poz. 1082);
3. Ustawa z dnia 5 stycznia 1991 r. - Prawo budżetowe (tj. Dz.U. z 1993 r., nr 72, poz. 344 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344, zm.: Dz.U. z 1994 r., Nr 130, poz. 645, z 1995 r. Nr 99, poz. 488 i z 1997 r., Nr 123, poz. 777 i 778);
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. Nr 89, poz. 414, zm.: Dz.U. z 1995 r. Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 100, poz. 465, Nr 146, poz. 680, Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 111, poz. 726);
6. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 89, poz. 415, zm.: Dz.U. z 1996 r. 106, poz.496, z 1997 r. Nr 111, poz. 726 i Nr 133, poz. 885);
7. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591, zm.: Dz.U. z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 141,poz. 945, Nr 140, poz. 939, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933);
8. Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 1995 r., Nr 13, poz. 59 ze zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 września 1992 r. w sprawie wymogów jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 74, poz. 366, zm.: Dz.U. z 1993 r. Nr 16, poz. 77 i z 1994 r. Nr 26, poz. 95);
- 10.Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 1995 r., Nr 10, poz. 46, zm. Dz.U. z 1995 r., Nr 118, poz. 574; z 1996 r. Nr 45, poz. 200 i z 1997 r. Nr 132, poz. 878);
- 11.Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 21 marca 1995 r. w sprawie organizacji, szczegółowych zasad i zakresu działania Krajowego Urzędu Pracy oraz wojewódzkich i rejonowych urzędów pracy (Dz.U. Nr 38, poz. 187, zm.: Dz.U. z 1997 r., Nr 25, poz. 136);
- 12.Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 lutego 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 33, poz. 144, zm.: Dz.U. z 1997 r. Nr 96, poz. 591);
- 13.Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 listopada 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 145, poz. 676).

